

Biuletyn Prawa Karnego nr 1/14

Biuletyn Prawa Karnego jest opracowywany przez Zespół Prawa Karnego, Wojskowego i Europejskiego Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego. Jego celem jest dostarczenie bieżącej informacji z zakresu szeroko rozumianego prawa karnego. Biuletyn dzieli się na następujące działy:

1. Orzecznictwo Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego

W tym dziale prezentowane jest bieżące orzecznictwo obu izb Sądu Najwyższego z okresu bezpośrednio poprzedzającego ukazanie się kolejnego numeru biuletynu. Założeniem tego działu jest omówienie wszystkich orzeczeń w sprawach karnych wydawanych przez Sąd Najwyższy, w których dołączono pisemne uzasadnienie. Dział ten zawiera także informacje o pytaniach prawnych, jakie wpłynęły do Sądu Najwyższego oraz przedstawia omówienie bieżących spraw znajdujących się na wokandzie SN.

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

W dziale tym zamieszczone są bieżące informacje o sprawach rozpoznawanych w Trybunale Konstytucyjnym związanych z prawem karnym, jak również o wydanych przez Trybunał Konstytucyjny orzeczeniach.

3. Zmiany w prawie

Dział ten poświęcony jest informacji o uchwalonych i wchodzących w życie aktach normatywnych z zakresu prawa karnego, a także o pracach legislacyjnych rządu i parlamentu.

4. Analizy

W dziale Analiz publikowane są opracowania i analizy z zakresu stosowania prawa karnego przygotowywane przez Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego.

5. Informacja Międzynarodowa

W dziale Informacji Międzynarodowej zamieszczane są aktualne informacje dotyczące działalności legislacyjnej i orzeczniczej organów i trybunałów międzynarodowych, a także informacje o obowiązujących aktach prawa międzynarodowego odnoszących się do prawa karnego. W tej części Biuletynu prezentowane są także bieżące informacje o działaniach podejmowanych w ramach Unii Europejskiej mających związek z prawem karnym.

6. Przegląd książek i czasopism

W dziale tym anonsowane są nowe publikacje z zakresu prawa karnego.

Zarówno bieżący, jak i poprzednie numery Biuletynu, są umieszczone na stronie internetowej Sądu Najwyższego (www.sn.pl).

Ze względów redakcyjnych do cytowanych w Biuletynie orzeczeń wprowadzane są niekiedy dodatkowe zwroty lub zdania. Owe uzupełnienia wpisywane są nie kursywą, lecz zwykłą czcionką i umieszczane w nawiasach.

Zespół przygotowujący Biuletyn będzie wdzięczny za wszelkie uwagi, które pomogą udoskonalić formę przekazywanych informacji.

dr Michał Hudzik
Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
Izba Karne Sąd Najwyższy
astkmh@sn.pl

Spis treści

1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Izba Wojskowa	6
1.1. Uchwały i postanowienia – KZP.....	6
1.2. Orzeczenia w sprawach kasacyjnych.....	6
1.2.1. <i>Niekorzystne rozporządzenie mieniem w jako skutek przestępstwa oszustwa.</i>	6
1.2.2. <i>Przestępstwo nadużycia zaufania.</i>	11
1.2.3. <i>Sprawozdanie kuratora sądowego jako dokument poświadczający nieprawdę w rozumieniu art. 271 § 1 k.k.</i>	18
1.2.4. <i>Straż Miejska jako oskarżyciel publiczny w postępowaniu w sprawach o wykroczenia – ograniczenia w zakresie wykroczenia określonego w art. 96 § 3 k.w.</i>	22
1.2.5. <i>Obowiązek uiszczenia należności publicznoprawnej orzekany w razie warunkowego umorzenia postępowania karnego skarbowego.</i>	23
1.2.6. <i>Udział oskarżonego w rozprawie apelacyjnej.</i>	25
1.3. Orzecznictwo Izby Wojskowej Sądu Najwyższego	28
1.4. Zagadnienia prawne	28
1.4.1. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim, I KZP 25/13.....</i>	28
1.4.2. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Rejonowy w Jędrzejowie, I KZP 26/13.....</i>	28
1.4.3. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Suwałkach, I KZP 27/13.....</i>	29
1.4.4. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Olsztynie, I KZP 28/13.....</i>	29
1.4.5. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Poznaniu, I KZP 29/13.....</i>	29
1.4.6. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Tarnowie, I KZP 30/13.....</i>	30
1.4.7. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Poznaniu, I KZP 1/14.....</i>	30
1.4.8. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Zamościu, I KZP 2/14.....</i>	30
1.4.9. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Olsztynie, I KZP 3/14.....</i>	30
1.4.10. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Warszawie, I KZP 4/14.....</i>	30
2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego	31
2.1. Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego.....	31
2.1. <i>Wyłączenie możliwości wykonywania przez rodzica małoletniego – działającego w charakterze przedstawiciela ustawowego – praw tego małoletniego jako pokrzywdzonego w postępowaniu karnym prowadzonym przeciwko drugiemu z jego rodziców i wprowadzenie obowiązku ustanowienia w tym celu kuratora są zgodne z konstytucją (SK 5/12).....</i>	31
2.2. Wokanda Trybunału Konstytucyjnego.....	32
2.2.1. <i>Uprawnienie pokrzywdzonego do wniesienia aktu oskarżenia (SK 1/14).....</i>	32
2.2.2. <i>Tymczasowe aresztowanie; wyłączenie możliwości telefonicznego porozumiewania się tymczasowo aresztowanego z obrońcą (K 54/13).....</i>	32
2.2.3. <i>Wykroczenia; ograniczenie praw i wolności obywateli w zakresie możliwości uzyskania informacji o popełnionym wykroczeniu (K 51/13).....</i>	32

2.2.4.	<i>Dochodzenie roszczeń odszkodowawczych; przedawnienie roszczenia o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie (K 32/13)</i>	33
2.2.5.	<i>Określenie wymiaru kary za wykroczenia drogowe (K 30/13)</i>	33
2.2.6.	<i>Wolność słowa; ograniczenia wolności słowa (K 28/13)</i>	33
2.2.7.	<i>Podstawa uchylenia prawomocnego mandatu karnego (K 23/13)</i>	33
2.2.8.	<i>Prawo zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń; obowiązek poinformowania zatrzymanego o takim prawie (K 19/13)</i>	33
2.2.9.	<i>Imprezy masowe; odpowiedzialność karna za niezastosowanie się do polecenia wydanego na podstawie regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej (K 17/13)</i>	34
2.2.10.	<i>Prawo autorskie (K 15/13)</i>	34
2.2.11.	<i>Obligatoryjna zamiana grzywny na zastępczą karę aresztu (K 9/13)</i>	34
2.2.12.	<i>Nielegalny pobór energii elektrycznej; dopuszczalność stosowania wobec osoby fizycznej za ten sam czyn odpowiedzialności karnej i odpowiedzialności cywilnej o charakterze sankcyjnym - opłata (P 50/13)</i>	34
2.2.13.	<i>Przesłanki zarządzenia przez sąd obligatoryjnie wykonania kary warunkowo zawieszanej (P 43/13)</i>	34
2.2.14.	<i>Odpowiedzialność za przestępstwo skarbowe; odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe (P 40/13)</i>	35
2.2.15.	<i>Przeniesienie sędziego na nowe miejsce służbowe (P 35/13)</i>	35
2.2.16.	<i>Skrócenie vacatio legis (P 29/13)</i>	35
2.2.17.	<i>Dopuszczenie zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu (P 20/13)</i>	35
2.2.18.	<i>Wskazanie sprawcy wykroczenia drogowego (P 27/13)</i>	36
┌	┌	┌
└	└	└
2.2.19.	<i>Siedziby i obszary właściwości prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych (U 10/13)</i>	36
┌	┌	┌
└	└	└
2.2.20.	<i>Upoważnienie Ministra Sprawiedliwości do żądania od prezesa sądu apelacyjnego akt spraw sądowych (U 9/13)</i>	37
┌	┌	┌
└	└	└
2.2.21.	<i>Zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich; system izolacji nieletnich (U 7/13)</i>	37
2.2.22.	<i>Wysokość grzywien za wykroczenia (U 4/13)</i>	37
2.2.23.	<i>Uprawnienie inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego oraz pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (U 3/13)</i>	38
2.2.24.	<i>Karalność niepublicznego znieważenia funkcjonariusza publicznego (SK 70/13)</i>	38
┌	┌	┌
└	└	└
2.2.25.	<i>Zasady wyłączenia sędziego (SK 66/13)</i>	39
2.2.26.	<i>Kodeks postępowania karnego; wyłączenie dopuszczalności zaskarżenia zażaleniem postanowienia wydanego na podstawie art. 56 § 2 k.p.k. (SK 65/13)</i>	39
2.2.27.	<i>Obowiązek właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania; wykroczenie drogowe (SK 64/13)</i>	39

2.2.28.	<i>Nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego; surowsza kara zastępcza niż w orzeczeniach zapadłych pod rządami poprzedniej ustawy (SK 62/13)</i>	39
2.2.29.	<i>Przeciwdziałanie narkomanii; przepadek przedmiotu przestępstwa oraz przedmiotów i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do jego popełnienia, nawet jeżeli nie były one własnością sprawcy, niezależnie od winy osoby będącej właścicielem przedmiotu objętego przypadkiem (SK 59/13)</i>	40
2.2.30.	<i>Postępowanie karne; zasady przyznawania statusu pokrzywdzonego; składanie fałszywych zeznań (SK 58/13)</i>	40
2.2.31.	<i>Przeciwdziałanie narkomanii; prawo do decydowania o ochronie własnego życia i zdrowia (SK 55/13)</i>	40
2.2.32.	<i>Wolność sumienia i wyznania (SK 54/13)</i>	40
2.2.33.	<i>Występek o charakterze chuligańskim (SK 47/13)</i>	41
2.2.34.	<i>Nieprzyznanie statusu pokrzywdzonego, w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k., podmiotowi, którego dotyczy dokument poświadczający nieprawdę, wystawiony przez osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu (SK 27/13)</i>	41
2.2.35.	<i>Postępowanie przygotowawcze; wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia lub umorzeniu dochodzenia bez konieczności sporządzania uzasadnienia (SK 25/13)</i>	41
2.2.36.	<i>Uprawnienia pokrzywdzonego w procesie karnym; pokrzywdzony - oskarżyciel posiłkowy (SK 22/13)</i>	42
2.2.37.	<i>Postępowanie z protokołami przesłuchań i innymi dokumentami lub przedmiotami, na które rozciąga się obowiązek zachowania w tajemnicy informacji niejawnych albo zachowania tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji (SK 21/13)</i>	43
2.2.38.	<i>Dozór policyjny (SK 13/13)</i>	43
2.2.39.	<i>Zaskarżenie orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy (K 34/12)</i>	43
2.2.40.	<i>Prawo przewozowe; penalizacja zachowania podróżnego, który w czasie kontroli biletów nie pozostał w miejscu przeprowadzenia kontroli do czasu przybycia Policji lub innych organów porządkowych (K 16/12)</i>	43
2.2.41.	<i>Kontrola operacyjna (K 15/12 – połączona z K 28/12)</i>	44
2.2.42.	<i>Brak regulacji trybu składania wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności sędziów za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego; brak ustawowo określonych przesłanek wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności (P 31/12)</i>	46
2.2.43.	<i>Wolność słowa; wolność badań naukowych; nieprecyzyjność zwrotów „nawołuje do nienawiści” oraz „inny totalitarny ustrój państwa” (SK 65/12)</i>	46
2.2.44.	<i>Postępowanie karne; pozbawienie strony realnego prawa do obrony i skutecznego środka odwoławczego (SK 54/12)</i>	46
2.2.45.	<i>Karalność bezskutecznego podżegania do pomocnictwa w popełnieniu czynu zabronionego (SK 35/12)</i>	47
2.2.46.	<i>Określenie katalogu zbieranych danych o jednostce za pomocą środków technicznych w działaniach operacyjnych; zasady niszczenia pozyskanych danych (K 23/11 – połączona z K 34/11 i K 21/12)</i>	47
2.2.47.	<i>Prawo do korzystania z pomocy obrońcy na etapie czynności wyjaśniających; postępowanie w sprawach o wykroczenia (art. 4 k.p.s.w.) (K 19/11 – połączona z P 22/11)</i>	48
2.2.48.	<i>Dopuszczalność prowadzenia postępowania o przestępstwo wypełniające także znamiona wykroczenia, po tym, gdy postępowanie o wykroczenie zostało prawomocnie zakończone (P 25/11; połączona z P 34/11)</i>	48
2.2.49.	<i>Zasady udzielania świadczeń zdrowotnych skazanym odbywającym karę pozbawienia wolności (K 22/10)</i>	48

3. Zmiany w prawie	49
5. Informacja międzynarodowa.....	50
5.1. Rada Europy.....	50
5.1.1. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	50
6. Przegląd książek i czasopism.....	51
6.1. Przegląd książek	51
6.2. Przegląd czasopism	51

1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Izba Wojskowa

1.1. Uchwały i postanowienia – KZP

1.2. Orzeczenia w sprawach kasacyjnych

1.2.1 Niekorzystne rozporządzenie mieniem w jako skutek przestępstwa oszustwa.

przepisy: art. 286 § 1 k.k.s.

hasła: Oszustwo

Postanowienie z dnia 10 stycznia 2014 r., II KK 10/13

Teza:

1. *Dla bytu przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k. nie jest wymagane, aby rozporządzenie mieniem nastąpiło przez pokrzywdzonego, a konieczne jest tylko, by istniała tożsamość pomiędzy osobą wprowadzoną w błąd (lub której błąd wyzyskano albo też wyzyskano jej niezdolność do należytego pojmowania przedsiębranego działania) i osobą rozporządzającą mieniem własnym lub cudzym.*
2. Niekorzystne rozporządzenie mieniem, jako skutek przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k., jest każdą czynnością o charakterze określonej dyspozycji majątkowej, odnoszącą się do ogółu praw majątkowych i zobowiązań kształtujących sytuację majątkową, która skutkuje ogólnym pogorszeniem sytuacji majątkowej pokrzywdzonego, w tym zmniejszeniem szans na zaspokojenie roszczeń w przyszłości.

Z uzasadnienia:

„Wojciechowi L., Piotrowi K., Grzegorzowi W., Annie M., Tomaszowi M., Błażejowi S., Barbarze S., Małgorzacie K., Ewie D. zarzucono w akcie oskarżenia popełnienie przestępstwa oszustwa z art. 286 § 1 k.k., które polegało na tym, że działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej złożyli w odpowiednim urzędzie skarbowym zeznanie podatkowe za określony rok (chodziło o lata: 1998, 2000, 2001), w którym wprowadzili pracowników urzędu skarbowego w błąd, przy użyciu stwierdzającej nieprawdę umowy, co do faktu dokonania darowizny (w szczególności określonych kwotach) na rzecz C., doprowadzając w ten sposób Skarb Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem – zaniżenia należnego podatku dochodowego (od osób prawnych i osób fizycznych) o określone kwoty (od 1460 zł do 28.800 zł). Nadto, W. L. zarzucono popełnienie przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. (czyn w pkt II a.o.).

Postanowieniem z dnia 30 stycznia 2012 r., sygn. akt (...), Sąd Rejonowy w W. na podstawie art. 339 § 3 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. umorzył postępowanie karne przeciwko tym oskarżonym o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. wobec braku znamion czynów zabronionych, a koszty postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Zażalenie na to postanowienie wniósł prokurator. Zaskarżając postanowienie w całości na niekorzyść wszystkich oskarżonych zarzucił mu:

- 1) obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 286 § 1 k.k., 56 § 2 i 3 k.k.s. oraz art. 8 § 1 k.k.s. polegającą na wyrażeniu błędnego poglądu prawnego, iż zachowanie oskarżonych nie wyczerpało znamion czynu zabronionego, podczas gdy prawidłowa interpretacja ich zachowania winna uwzględnić przypisanie oskarżonym wyłącznie czynów z art. 286 § k.k., ewentualnie z art. 286 § 1 k.k. oraz 56 § 2 i 3 k.k.s. i zastosowania konstrukcji tzw. idealnego zbiegu przestępstw określonego w art. 8 § 1 k.k.s.*
- 2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę postanowienia i mający wpływ na jego treść, a wyrażający się w przyjęciu, iż jedynym celem zawierania fikcyjnych umów darowizn na rzecz C. były cele zaniżenia należności publicznoprawnej, podczas gdy z materiałów postępowania wynika, że zawierano je również w celu użycia w postępowaniu podatkowym, dla uwiarygodnienia oskarżonych jako filantropów, oraz legalizacji osiągniętych przez C. zysków pochodzących z przestępstwa, jak i pozorowania statutowej działalności jedynie fikcyjnie istniejącego C.*

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi w W. celem skierowania jej na rozprawę.

Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 10 lipca 2012 r., sygn. akt (...), utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Kasację od tego postanowienia wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając postanowienie w całości na niekorzyść wszystkich oskarżonych zarzucił mu:

- rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k., polegające na dokonaniu nienależytej kontroli instancyjnej zaskarżonego postanowienia, w następstwie czego doszło do utrzymania tego postanowienia w mocy, pomimo, iż zapadło ono z rażącą obrazą przepisów art. 339 § 3 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., poprzez błędne przyjęcie, iż zarzucone oskarżonym zachowania zakwalifikowane z art. 286 § 1 k.k., nie stanowią występku oszustwa wobec każdorazowego braku znamienia w postaci doprowadzenia pracowników organów podatkowych do niekorzystnego rozporządzenia przez nich mieniem Skarbu Państwa, podczas gdy zachowania polegające na złożeniu we właściwych urzędach skarbowych rocznych zeznań podatkowych, zawierających niezgodne z rzeczywistością dane o realizacji stwierdzonych pismem, a w rzeczywistości pozornych umów darowizny na konkretne kwoty na rzecz c., stanowiących podstawę do zaniżenia w deklaracjach podatkowych wysokości należnego podatku dochodowego od osób fizycznych, względnie prawnych, każdorazowo ukierunkowane były na wprowadzenie pracowników organów podatkowych w błąd, co do faktu realizacji pozornych darowizn ujętych w deklaracjach i ich zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, jak i finalnie na doprowadzenie tych pracowników, reprezentujących w ramach przyznanych im kompetencji Skarb Państwa, do podjęcia pozytywnych decyzji podatkowych, polegających na niezakwestionowaniu dokonanych samoobliczeń podatkowych i w tego efekcie do niekorzystnego rozporządzenia jego mieniem, poprzez faktyczny zwrot na rzecz podatnika podatku kwoty stanowiącej wysokość uszczuplenia podatkowego, w razie wykazania w zeznaniu różnicy pomiędzy podatkiem należnym, a sumą należnych zaliczek, w tym pobranych przez płatników, jak chodzi o podatek dochodowy od osób fizycznych, bądź też poprzez zaniechanie dochodzenia uiszczenia przez tegoż podatnika kwoty stanowiącej wysokość

uszczerplenia podatkowego, w razie wykazania w zeznaniu różnicy pomiędzy sumą należnych zaliczek za rok podatkowy, w tym pobranych przez płatników, jak chodzi o podatek dochodowy od osób fizycznych, a podatkiem należnym i jako takie winny być rozpatrywane co najmniej na gruncie odpowiedzialności karnej z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., wykluczając tym samym prawną dopuszczalność umorzenia postępowania w ramach merytorycznej kontroli aktu oskarżenia.

Podnosząc taki zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylene zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W.

Kasację poparł występujący na rozprawie prokurator Prokuratury Generalnej, zaś obrońcy wnieśli o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna, choć nie przesądziły o takim rozstrzygnięciu wszystkie elementy zawarte w treści zarzutu. Przed odniesieniem się do zarzutu kasacji trzeba wskazać na określone okoliczności sprawy, albowiem mają one istotne znaczenie w kontekście zarzutu kasacji. Pierwsza uwaga musi dotyczyć postanowienia sądu I instancji, a ściślej rzecz ujmując jego uzasadnienia. W pierwszej części tego dokumentu procesowego wskazano na to, iż w czynie zarzuconym oskarżonym nie występuje znamię rozporządzenia mieniem, albowiem do określenia zaniżonej wysokości podatku, następnie jego uiszczenia w przedmiotowej kwocie, doszło bez jakiegokolwiek udziału osoby reprezentującej Skarb Państwa, tj. bez czynności rozporządzenia mieniem Skarbu Państwa przez pokrzywdzonego (str. 2). Sąd ten wskazał, że zaniżenia wysokości należnych kwot podatku dochodowego oskarżeni dokonali w oparciu o procedurę samoobliczenia, co oznacza, iż wyrządzenie szkody w mieniu nie było skutkiem rozporządzenia mieniem przez pokrzywdzonego. W kolejnej części uzasadnienia sąd I instancji rozważał kwestię odpowiedzialności oskarżonych na gruncie Kodeksu karnego skarbowego i deklarując aprobatę dla poglądu zgodnie z którym przepis art. 76 § 1 k.k.s. należy traktować jako przepis szczególny w stosunku do kodeksu karnego, podniósł, iż należałoby wobec oskarżonych zastosować sankcje karnoskarbowe, a te z kolei są wykluczone - z uwagi na przepis art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. co do P. K., G. W. oraz Błażeja S. i Barbary S., zaś co do E. D., A. M., M. K., W. L. wobec przedawnienia karalności tych czynów, przy przyjęciu, iż wyczerpały one znamiona art. 56 § 3 k.k.s.

Nietrudno dostrzec, że treść tego postanowienia była wewnątrznie niespójna i w gruncie rzeczy nie wskazywała, co jest rzeczywistym powodem takiego jak w sentencji rozstrzygnięcia. Jeśliby bowiem przyjąć, że sąd I instancji opowiadał się za koncepcją, iż idealny zbieg czynów, o którym mowa w art. 8 k.k.s., ma miejsce wówczas, gdy zbieg ten istnieje także po zastosowaniu reguł wyłączania wielości ocen (por. np. uzasadnienie uchwały SN z dnia 30 września 2003 r., I KZP 16/03, OSNKW 2003, z. 9 -10, poz. 77; wyrok SN z dnia 20 stycznia 2004 r., IV KK 183/03, LEX 83757; wyrok SN z dnia 12 sierpnia 2008 r., V KK 76/08, LEX 449041; postanowienie SN z dnia 10 sierpnia 2011 r., III KK 45/11, LEX 1044033), to wówczas zbyteczne było rozważanie kwestii znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., przy wyrażonej deklaracji sądu. Reguła *lex specialis* wypiera bowiem *lex generalis* i nie daje podstaw do analizowania znamion typu czynu określonego w przepisie ogólnym. Gdyby zatem sąd I instancji przy takich zarzutach aktu oskarżenia przyjął taką koncepcję prawną, to winien wówczas umorzyć postępowanie w oparciu o przeszkodę procesową w postaci *rei iudicatae* (co do pierwszej grupy oskarżonych) oraz przedawnienie karalności (co do pozostałych); nie mógłby badać kompletności znamion przestępstwa art. 286 § 1 k.k. Już tylko na marginesie podkreślić należy, że rozstrzygnięcie sprawy wymaga wydania stosownego orzeczenia; za takowe nie mogą zaś uchodzić uwagi zawarte w uzasadnieniu postanowienia, które nie dotyczą podstawy prawnej wydanego rozstrzygnięcia. Przyznać też należy, że gdyby sąd I instancji postąpił w taki

sposób (a więc przyjął możliwość wyczerpania tylko znamion czynu z Kodeksu karnego skarbowego), to wówczas nawet jeśli prokurator opowiadałby się za odmienną koncepcją, tj. istnienia idealnego zbiegu czynów karalnych co do którego nie mają zastosowania reguły wyłączenia wielości ocen, trudno byłoby wykazać rażące naruszenie prawa, skoro nawet w orzecznictwie Sądu Najwyższego kwestia ta była różnie postrzegana, co w konsekwencji prowadziło do konieczności rozstrzygnięcia rozbieżności w składzie 7 sędziów SN (por. uchwała z dnia 24 stycznia 2013 r., I KZP 19/12, OSNKW 2013, z. 2, poz. 13). Druga uwaga nasuwa się jako konsekwencja opisanej powyżej zawartości postanowienia sądu I instancji. Skoro podstawą umorzenia postępowania karnego o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. była dekompletacja znamion, to uznać należy, iż nie jest to kwestia przypadku, a opowiedzenie się w sposób normatywny za koncepcją idealnego zbiegu czynów karalnych na gruncie art. 8 § 1 k.k.s., w której reguły wyłączenia wielości ocen nie mają zastosowania. Za takim stanowiskiem przemawia także sposób przedstawienia argumentacji w uzasadnieniu tego postanowienia.

W tym kontekście zwykły środek odwoławczy wniesiony przez prokuratora miał inne pole zaskarżenia. Przy prezentowanej konstrukcji przedmiotem zarzutu uczyniono także prawidłowość poglądu, iż w zachowaniu oskarżonych zabrakło znamienia rozporządzenia mieniem (zarzut w pkt 1). Niezależnie bowiem od wątpliwej spójności konstrukcji zażalenia (co prawdopodobnie wynikało z niespójności argumentów postanowienia), kwestia braku znamienia została dostrzeżona (por. str. 4 zażalenia) i wymagała od sądu II instancji stosownej argumentacji i wykazania dlaczego zarzut ten jest chybiony, skoro sąd ten utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. W przypadku rozpoznawania środka odwoławczego uzasadnienie postanowienia sądu II instancji winno spełniać te wymogi, które ustawa formułuje w odniesieniu do wyroków wydawanych na skutek wniesienia apelacji (także art. 457 § 3 k.p.k. - por. np. postanowienia SN: z dnia 29 listopada 2006 r., IV KK 399/06, R-OSNKW 2006/1/2330; z dnia 31 października 2008 r., II KK 76/08, OSNKW 2008, z. 12, poz. 104). Analiza uzasadnienia postanowienia zaskarżonego kasacją w sposób jednoznaczny wskazuje, że wbrew obowiązkowi wskazanemu w art. 433 § 2 k.p.k. sąd II instancji nie odniósł się do kwestii kompletności znamion przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k., a podstawą do takiej oceny jest zawartość uzasadnienia postanowienia. Nie spełnia bowiem wymaganego ustawą standardu rozważenia zarzutu stwierdzenie, że sąd I instancji podjął słuszną decyzję o umorzeniu postępowania zgodnie z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., a także uwaga o tym, iż prokurator w zażaleniu prezentuje jedynie odmienną ocenę prawną. Ogólne uwagi co do zbiegu idealnego oraz „rozsądnej i wolnej od wad prawnych argumentacji” – która, jak wykazano wcześniej, miała w sferze prawnej aspekt dwupłaszczyznowy – nie dowodzą, aby przedmiotem kontroli odwoławczej stał się zarzut oparty na kwestionowaniu oceny sądu I instancji co do braku znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. W tym zakresie rację trzeba zatem przyznać Autorowi kasacji, iż doszło do rażącego naruszenia prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k., a uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, co czyni kasację skuteczną. Podkreślić bowiem należy, że w sytuacji gdy sąd II instancji zaaprobował podstawę prawną orzeczenia oraz rozważania sądu I instancji, to także wyraził zgodę na podstawę umorzenia postępowania, a dla tej oceny jedyne znaczenie miała kompletność znamion ustawowych przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w czynie zarzuconym oskarżonym.

Z tego zatem powodu konieczne stało się uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi odwoławczemu. Obowiązkiem tego sądu będzie rzeczowe, spełniające standard ujęty w art. 433 § 2 k.p.k., rozważenie zażaleni, i wskazanie czy zarzut ten jest zasadny czy też niezasadny oraz wyjaśnienie powodów takiego właśnie stanowiska (analogia do art. 457 § 3 k.p.k.).

Na zakończenie podkreślić należy, że zasadność kasacji nie oznacza, iż Sąd Najwyższy zgadza się ze wszystkimi argumentami podniesionymi w zarzucie kasacji oraz w jej uzasadnieniu. Uwagi poczynione poniżej mają jedynie znaczenie poboczne, albowiem dla zasadności kasacji wystarczające było uznanie, że sąd II instancji nie rozpoznał zarzutu zażalenia i nie zaprezentował swojego stanowiska w przedmiocie tego zarzutu. Tymczasem w znacznej części kasacja oparta jest na prezentacji określonego poglądu prawnego co do tego, na czym polegało rozporządzenie mieniem (fakt niezakwestionowania przed urzędników skarbowych - tzw. pozytywna decyzja podatkowa - zeznania podatkowego opartego na procedurze samoobliczenia i dokonanie zwrotu kwoty podatku, bądź zaniechanie dochodzenia uszczuplonej kwoty podatku dochodowego). W tym zakresie odniesienie się do tego elementu nie jest wymogiem wynikającym z art. 536 k.p.k., albowiem przecież treścią zarzutu nie było rażące naruszenie prawa materialnego (art. 286 § 1 k.k.), ale rażące uchybienie normie procesowej. Należy jedynie na marginesie podnieść co następuje. Normatywny kształt znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. nie wymaga, aby rozporządzenie mieniem nastąpiło przez pokrzywdzonego (tak jak to w istocie wykazuje sąd I instancji), a konieczne jest tylko, by istniała tożsamość pomiędzy osobą wprowadzoną w błąd (lub której błąd wyzyskano albo też wyzyskano jej niezdolność do należytego pojmowania przedsiębranego działania) i osobą rozporządzającą mieniem własnym lub cudzym (por. np. postanowienie SN z dnia 28 września 1956 r., II KO 37/56, OSNCK 1957, z. 1, poz. 2; np. tzw. oszustwo sądowe – wyroki SN: z dnia 11 maja 1937 r., II K 244/37, OSNK 1937/12/337; z dnia 14 stycznia 2010 r., V KK 235/09, OSNKW 2010, z. 6, poz. 50; z dnia 29 sierpnia 2012 r., V KK 419/11, OSNKW 2012, z. 12, poz. 133). To, że nie jest wymagana tożsamość pokrzywdzonego jako osoby wprowadzonej w błąd wynika chociażby z ujęcia, że osoba wprowadzona w błąd może rozporządzić mieniem cudzym. Stwierdzenie to jest o tyle ważne, że niejednokrotnie osoba pokrzywdzona może nie wykazywać żadnej aktywności na skutek działań sprawcy przestępstwa, a i tak dojść może do rozporządzenia jej mieniem. Oczywiście w praktyce sądowej najczęściej spotyka się taką postać oszustwa, gdzie mechanizm tego przestępstwa polega na podjęciu przez sprawcę czynności wykonawczych skierowanych bezpośrednio do osoby pokrzywdzonej i ta osoba pod wpływem mylnego wyobrażenia podejmuje działanie prowadzące do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem. Nie oznacza to jednak, aby wypowiedziane na gruncie tych spraw określone stwierdzenia sądów można automatycznie przenosić na grunt każdej sprawy kwalifikowanej z art. 286 § 1 k.k., tak jak czyni się to np. przywołując tezy wyroku SN z dnia 15 listopada 2002 r. (IV KKN 618/99, Lex 75460). Kolejną uwagę, którą wypada poczynić trzeba odnieść do kwestii rozporządzenia mieniem. Niekorzystne rozporządzenie mieniem ujmuje się jako każdą czynność o charakterze określonej dyspozycji majątkowej, odnoszącej się do ogółu praw majątkowych, ale i zobowiązań kształtujących sytuację majątkową, która skutkuje ogólnym pogorszeniem sytuacji majątkowej pokrzywdzonego, w tym zmniejszeniem szans na zaspokojenie roszczeń w przyszłości (por. J. Bednarzak: *Przestępstwo oszustwa w polskim prawie karnym*, Warszawa 1971, s. 82; T. Oczkowski: *Oszustwo jako przestępstwo majątkowe i gospodarcze*, Zakamycze 2004, s. 64 - 66; J. Nisenson, M. Siewierski: *Kodeks karny i prawo o wykroczeniach. Komentarz, orzecznictwo, przepisy wprowadzające i związkowe*, Łódź 1947, s. 291- 293; J. Śliwowski: *Prawo karne*, Warszawa 1975, s. 448 - 449; W. Świda: *Prawo karne*, Warszawa 1986, s. 549; O. Górniok w: O. Górniok, S. Hoc, S. M. Przyjemski, *Kodeks karny. Komentarz, t. III*, 1999, s. 361; A. Marek, *Prawo karne*, Warszawa 2001, s. 563; A. Zoll red. *Kodeks karny. Część szczególna, t. III*, Zakamycze 2006, s. 289 - 290; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 lipca 1937 r., 2 K 646/37, ZO SN 1938, poz. 30; z dnia 14 lutego 1938 r., 3 K 2466/37, ZO SN 1938, poz. 209; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2004 r., I KZP 37/03, LEX nr 140096; wyroki SN; z dnia 14 stycznia 2010 r., V KK 235/09, OSNKW 2010, z. 6, poz. 50; z dnia 29 sierpnia 2012 r., V KK 419/11, OSNKW 2012, z. 12, poz. 133). Przy przenoszeniu treści

tego znamienia na grunt opisanych w akcie oskarżenia zachowań, których celem było zaniżenie należnego podatku przy wykorzystaniu nieprawdziwych umów darowizny w procedurze samoobliczenia podatku dochodowego, trzeba było niewątpliwie rozważać charakter tych czynności na gruncie prawa podatkowego. Zgodnie z art. 45 ust. 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. 2012, poz. 361-j.t.) podatek dochodowy wynikający z zeznania jest podatkiem należnym od dochodów podatnika uzyskanych w roku podatkowym, chyba że właściwy organ podatkowy lub właściwy organ kontroli skarbowej wyda decyzję, w której określi inną wysokość podatku. Zgodnie z art. 21 § 1 pkt 1 ordynacji podatkowej (Dz. U. z 1993 r., Nr 108, poz. 486 ze zm.) metoda samoobliczenia zobowiązania przez podatnika bez wydawania w tym zakresie konstytutywnych decyzji, to metoda, które *ex lege* określa powstanie zobowiązania podatkowego bez udziału – co do zasady – organów podatkowych. Organy te włączają się dopiero wówczas, gdy w samoobliczeniu (czyli w wyliczonym podatku należnym) stwierdzone zostaną nieprawidłowości; dopiero wówczas wydane zostają stosowne decyzje co do określenia wysokości podatku (nie wydaje się więc żadnych pozytywnych decyzji). Podatnik zatem jest zobowiązany do samodzielnego obliczenia podatku w zeznaniu podatkowym i wpłaceniu go w ustawowym terminie na rachunek właściwego urzędu skarbowego. Co do zasady, podatek wynikający z zeznania rocznego jest więc podatkiem należnym, a decyzja wymiarowa może zostać wydana gdy zeznanie roczne zostało złożone, lecz nie odzwierciedla rzeczywistego stanu rzeczy (por. A. Bartosiewicz, R. Kubacki, PIT. Komentarz, LEX/el 2013, komentarz do art. 45, teza 31). Zeznanie podatkowe zgodnie z art. 45 ust. 6 ustawy podatkowej oraz art. 21 § 5 ordynacji podatkowej korzysta zatem z domniemania prawidłowości w zakresie danych w nim zawartych, a obalenie domniemania może nastąpić tylko przez wykazanie jego nierzetelności przez organ podatkowy. W tej ostatniej sytuacji wymagane jest podjęciem odpowiednich czynności organów podatkowych, aby to właśnie domniemanie obalić i wykazać w drodze decyzji, że wymiar podatku należnego jest inny niż wynika to z zeznania podatkowego. Jeżeli organ podatkowy nie określi zobowiązania w innej wysokości podatek określony w zeznaniu jest podatkiem należnym (wyrok NSA w Warszawie z dnia 30 września 2010 r., II FSK 776/09, LEX 745852; wyrok NSA w Katowicach z dnia 29 kwietnia 2002 r., I SA/Ka 386/01, LEX 71891). Z tak określonego mechanizmu podatkowego, którego charakter znany jest przecież każdemu podatnikowi podatku dochodowego, wynika, że sam podatnik może, posługując się chociażby fikcyjnymi dokumentami mającymi znaczenie dla określenia zobowiązania podatkowego, określić (kreować) wysokość podatku należnego w sposób odbiegający od rzeczywistej wysokości, a wpłacając w terminie ustawowym określony, zaniżony, podatek, lub wykazując istnienie nadwyżki uiszczzonego podatku nad podatkiem należnym, stwarza – składając takie zeznanie – określoną prawną sytuację, która winna zostać oceniona w kontekście znamienia rozporządzenia mieniem Skarbu Państwa (czy też jego usiłowania, jak uważa Prokurator Generalny). Odpowiedzi wymaga oczywiście to, czy złożenie takiego zeznania ma charakter dyspozycji majątkowej w znaczeniu określonym znamieniem z art. 286 § 1 k.k. (por. wyrok SN z dnia z dnia 29 sierpnia 2012 r., V KK 419/11, OSNKW 2012, z. 12, poz. 13). Z tych wszystkich powodów orzeczono jak w postanowieniu.”

┘ ┘ ┘ ┘ ┘ ┘ ┘ ┘ ┘ ┘ ┘ ┘ ┘ ┘ ┘ ┘

1.2.2. Przestępstwo nadużycia zaufania.

przepisy: art. 296 § 1 k.k.

hasła: Przestępstwo nadużycia zaufania

Wyrok z dnia 30 października 2013 r., II KK 81/13

Teza:

1. Sam fakt możliwości jakiegokolwiek wpływania na decyzje podejmowane przez mocodawcę nie może być jeszcze uznany za „zajmowanie się sprawami majątkowymi innej osoby” w rozumieniu art. 296 § 1 k.k. Jednym z warunków realizacji tego znamienia jest samodzielność decyzyjna w zakresie majątku mocodawcy. Nie wystarczy w tym przypadku samo dostarczenie rady czy informacji osobie, która taką samodzielność decyzyjną posiada.
2. Istota czynności wykonawczej opisanej w art. 296 § 1 k.k. polega na wyrządzeniu szkody w majątku podmiotu, którego sprawami majątkowymi dany sprawca się zajmuje, co zakłada przynajmniej potencjalną możliwość podjęcia takich działań, które w sposób władczy kształtują sferę praw i obowiązków majątkowych danego podmiotu.
3. Ustalenie, czy treścią danego obowiązku jest „zajmowanie się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą” innego podmiotu, musi być dokonywane w kontekście struktury organizacyjnej i faktycznych procedur podejmowania decyzji w ramach tego podmiotu, w szczególności wówczas, gdy ma on charakter jednostki organizacyjnej.

Z uzasadnienia:

„Wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 23 listopada 2011 r. (...) Jacek M. został uznany winnym tego, że w okresie od co najmniej 11 grudnia 2006 r. do 28 maja 2007 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc obowiązany na podstawie umowy zawartej z Ambasadą (...) do doradztwa i wykonywania czynności prawnych związanych z nabyciem nieruchomości położonej w W. przy ul. W. z przeznaczeniem na budowę siedziby Ambasady (...), przez niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku wynikającego z w/w umowy, wprowadził w błąd przedstawicieli (...) co do rzeczywistego oferenta nieruchomości położonej przy ul. W. w W., zatajając fakt, iż oferta pochodzi od niego oraz kwotę sprzedaży w/w nieruchomości ustaloną z rzeczywistym właścicielem, i po posłużeniu się podrobionymi dokumentami, tj. operatem szacunkowym datowanym na 10 maja 2007 r. podpisanym danymi osoby fikcyjnej – Zbigniewa S., fakturą VAT nr (...) datowaną na 29 maja 2007 r., za wykonanie w/w operatu szacunkowego wystawioną na fikcyjną osobę - Zbigniewa S., Firma Usługowa (...) w M., Oddział w W. dla Ambasady (...), doprowadził (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez nabycie własności nieruchomości na rzecz (...) za kwotę (...), czym wyrządził (...) szkodę majątkową w wielkich rozmiarach w kwocie (...), tj. czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., art. 296 § 2 i 3 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., i za to wymierzono Jackowi M. karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności i 200 (dwustu) stawek dziennych grzywny po 1000 (tysiąc) złotych stawka oraz orzeczono 10-letni zakaz wykonywania zawodu radcy prawnego i adwokata.

Sąd Apelacyjny w W. wyrokiem z dnia 29 sierpnia 2012 r. (...) utrzymał w mocy w całości wyrok Sądu Okręgowego w W. wobec Jacka M.

Od tego prawomocnego orzeczenia kasację na korzyść Jacka M. wniósł jego obrońca, zarzucając przedmiotowemu wyrokowi (numeracja zarzutów oryginalna):

II.1. rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 286 § 1 k.k. przez uznanie i zaakceptowanie stanowiska Sądu I instancji, iż zachowanie skazanego wypełniło znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., tj.:

- wprowadzenia w błąd innej osoby, albowiem Sąd I instancji wskazał jako osoby wprowadzone w błąd przedstawicieli (...), bez określenia, jakie to konkretnie były osoby, co zaakceptował Sąd II instancji;

- niekorzystnego rozporządzenia mieniem wskutek wprowadzenia w błąd – albowiem okoliczności, które miały być objęte błędem nie miały istotnego wpływu na decyzję o dokonaniu rozporządzenia mieniem.

II.2. rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 296 § 2 i 3 kk. przez uznanie i zaakceptowanie stanowiska Sądu I instancji, iż zachowanie skazanego wypełniło znamiona przestępstwa z art. 296 k.k., tj. obowiązku zajmowania się przez skazanego sprawami majątkowymi (...), albowiem umowa zawarta pomiędzy skazanym a ambasadą (...) nie wywoływała takiego skutku, jaki jest wymagany przepisem art. 296 kk.

II.3. rażące naruszenie prawa materialnego, tj. art. 296 § 2 i 3 k.k. przez uznanie i zaakceptowanie stanowiska Sądu I instancji, iż zakup przez (...) nieruchomości spowodował powstanie szkody w rozumieniu art. 296 k.k.

II.4. rażące naruszenie prawa materialnego, tj. 11 § 2 k.k., przez zaakceptowanie przez Sąd II instancji stanowiska Sądu I instancji, co do uznania, iż w niniejszej sprawie przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. (oszustwo) pozostaje w zbiegu realnym z przestępstwem z art. 296 § 2 i 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1 k.k. (nadużycie zaufania), podczas gdy dochodzi do zbiegu pomijalnego na zasadzie pochłaniania, albowiem przestępstwo nadużycia zaufania dokładniej odzwierciedla opis czynu, przy założeniu, iż opis ten jest prawidłowy.

II.5. rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k., przez niepełne rozpoznanie zarzutów apelacyjnych dotyczących:

- naruszenia przepisów Umowy między Rzeczpospolitą Polską a (...), w sytuacji, gdy dowód z przesłuchania byłego ambasadora (...), a więc osoby z którą skazany miał działać wspólnie i w porozumieniu, był istotny dla poczynienia właściwych ustaleń faktycznych i oceny wiarygodności innych relacji procesowych oraz realizacji przyjętej linii obrony, co skutkowało naruszeniem prawa do obrony,

- oddalenia wniosku dowodowego o przesłuchanie członków Komitetu (...), co w konsekwencji doprowadziło do utrzymania w mocy wyroku Sądu I instancji skazującego J. M., który to wyrok został wydany z obrazą przepisów prawa procesowego mającą wpływ na treść wyroku, tj. art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k., art. 390 § 1 k.p.k. oraz art. 587 k.p.k.;

II.6. rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 399 § 1 k.p.k. przez zaakceptowanie przez Sąd odwoławczy czynności Sądu I instancji polegającej na uprzedzeniu stron o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu bez uprzedzenia o możliwości zmiany opisu czynu (co nastąpiło), podczas gdy opis został zmieniony w zakresie:

- określenia sprawców czynu i formy sprawstwa J. M.;

- określenia znamienia czasownikowego odnoszącego się do art. 296 k.k.

przez co uniemożliwiono J. M. obronę przed zarzucanym mu czynem

II.7. rażące naruszenie prawa procesowego, tj. art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez uznanie, iż uzasadnienie wyroku Sądu I instancji spełnia wymagania w/w przepisu, pomimo tego, że uzasadnienie zbiorowo powołuje dowody potwierdzające ustalenia faktyczne tego Sądu, a także ogranicza nawet to ich wyliczenie w końcowej części, odwołując się do "innych dokumentów ujawnionych w toku rozprawy".

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu Sądowi Okręgowemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zasadny okazał się sformułowany w kasacji zarzut naruszenia art. 296 § 2 i 3 k.k. Jackowi M. przypisano w wyroku Sądu I instancji czyn, polegający na tym, że wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc obowiązany na podstawie umowy zawartej z Ambasadą (...) do doradztwa i wykonywania czynności prawnych związanych z nabyciem nieruchomości z przeznaczeniem na budowę siedziby Ambasady, „przez niedopełnienie ciężącego na nim obowiązku wynikającego z wyżej wymienionej umowy wprowadził w błąd przedstawicieli (...), co do rzeczywistego oferenta nieruchomości, zatajając fakt, że oferta pochodzi od niego oraz kwotę sprzedaży tej nieruchomości ustaloną z rzeczywistym właścicielem i po posłużeniu się podrobionym dokumentem tj. operatem szacunkowym, podpisanym danymi osoby fikcyjnej, doprowadził (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez nabycie wspomnianej wcześniej nieruchomości, czym wyrządził A. szkodę majątkową w wielkich rozmiarach”.

Z uzasadnienia wyroku Sądu I instancji w sposób jednoznaczny wynika, że zdaniem Sądu, przypisane Jackowi M. współdziałanie w popełnieniu przestępstwa z art. 296 § 2 i 3 miało charakter tzw. współsprawstwa równoległego polegającego na tym, że każdy współsprawca swoim zachowaniem realizuje wszystkie znamiona zarzuconego typu czynu zabronionego. W szczególności, zarówno opis czynu zawarty w wyroku, jak też uzasadnienie tego wyroku (zob. s. 36 i n.) podkreśla spełnienie przez Jacka M. podmiotowej cechy, jaka warunkuje realizację znamion czynu zabronionego z art. 296 k.k., w postaci „bycia zobowiązanym do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej”. Sąd I instancji uznał, że warunek ten spełnia zobowiązanie wynikające z umowy, jaką zawarł oskarżony z Ambasadą (...) na doradztwo prawne i wykonywanie czynności prawnych związanych z nabyciem nieruchomości z przeznaczeniem na nową siedzibę Ambasady. Jak wynika z dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych, umowa ta obejmowała zapewnienie bezpieczeństwa prawnego przeprowadzanego zakupu nieruchomości, świadczenie usług w zakresie sprawdzenia pod względem prawnym prawidłowości złożonych ofert i weryfikacji złożonych dokumentów, sprawdzenia stanu prawnego oferowanych nieruchomości, w tym dopełnienie wszelkich formalności związanych z przeniesieniem własności nieruchomości. W związku z tą umową, za którą oskarżony miał otrzymać wynagrodzenie, udzielono mu pełnomocnictwa ogólnego do reprezentowania Ambasady we wszystkich sprawach związanych z nabyciem w/w nieruchomości oraz inwestycją na tej nieruchomości. Ponadto sam oskarżony złożył ówczesnemu ambasadorowi (...) ofertę obejmującą zarówno analizę stanu prawnego nieruchomości, przygotowanie umowy przedwstępnej i przyrzeczonej, przygotowanie wniosku do MSWiA o zgodę na zakup nieruchomości, nadzór nad procesem zburzenia budynków, nadzór nad zgodnością warunków i dat uzgodnionych ze sprzedającym oraz bieżące doradztwo prawne.

Tak opisany zespół obowiązków Sąd I instancji zakwalifikował jako „zajmowanie się sprawami majątkowymi innej osoby” w rozumieniu art. 296 § 1 k.k. Sąd w uzasadnieniu wyroku za trafne uznał wyrażane w doktrynie i orzecznictwie przekonanie, że działanie charakteryzowane jako „zajmowanie się sprawami majątkowymi” musi zawierać w sobie element samodzielności decyzyjnej. Sąd podkreślił jednocześnie, że owej samodzielności decyzyjnej nie można rozumieć zbyt wąsko, „bowiem zajmowanie się sprawami majątkowymi to również współrozstrzyganie w sprawach majątkowych, współdziałanie lub wpływanie na rozstrzygnięcia dotyczące mienia lub spraw majątkowych, wreszcie (...) udzielanie rady, jeżeli jest się do tego z jakiegokolwiek tytułu zobowiązanym”. Odnosząc ten pogląd do możliwej realizacji znamion typu czynu zabronionego z art. 296 § 1 k.k. przez adwokata lub radcę prawnego, Sąd I instancji stwierdził, że jest to możliwe „jedynie

wówczas, gdy adwokat lub radca prawny w ramach posiadanego upoważnienia mógł podejmować samodzielnie w imieniu swojego klienta decyzje w sprawach majątkowych lub działalności gospodarczej lub co najmniej miał możliwość wpływania na te decyzje podejmowane przez mocodawcę”, odwołując się przy tym do wyroku Sądu Najwyższego z 1933 r. (O. 5/4 1933 Nr 1 K. 160).

Sąd Apelacyjny w pełni podzielił sposób interpretacji art. 296 k.k. dokonany przez Sąd I instancji, uznał przy tym, że na podstawie umowy, jaka łączyła oskarżonego z Ambasadą (...) miał się on zajmować „sprawami majątkowymi ambasady E. przy konkretnej transakcji”. Stwierdził ponadto, że oskarżony „miał troszczyć się, aby zlecone mu zadanie w żaden sposób nie naruszyło interesu jego mocodawcy”, przy czym „nie został (on) w żaden sposób ograniczony w swej samodzielności działania”.

Przyjęta przez Sądy interpretacja art. 296 § 1 k.k. jest nieprawidłowa. Sam fakt możliwości jakiegokolwiek „wpływania na decyzje podejmowane przez mocodawcę” nie może być jeszcze uznany za „zajmowanie się sprawami majątkowymi innej osoby” w rozumieniu tego przepisu. Trafnie Sąd I instancji podkreślił, że koniecznym warunkiem realizacji tego znamienia jest samodzielność decyzyjna w zakresie majątku mocodawcy (por. wyrok SN z dnia 18 grudnia 2007 r., WA 53/07, OSNwSK 2007/1/2893). Nie wystarczy w tym przypadku samo dostarczenie rady czy informacji osobie, która taką samodzielność decyzyjną posiada. W przeciwnym razie doszłoby do zatarcia granic między sprawstwem przestępstwa z art. 296 k.k. a jedynie pomocnictwem do jego popełnienia. Każde bowiem dostarczenie informacji, sporządzenie analizy, opracowanie danych, czy przedstawienie opinii mogłoby zostać uznane za samodzielne zajmowanie się sprawami majątkowymi.

Należy przy tym mieć na uwadze, że istota czynności wykonawczej opisanej w art. 296 § 1 k.k. polega na wyrządzeniu szkody w majątku podmiotu, którego sprawami majątkowymi dany sprawca się zajmuje, co zakłada przynajmniej potencjalną możliwość podjęcia takich działań, które w sposób władczy kształtują sferę praw i obowiązków majątkowych danego podmiotu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że termin „zajmuje się” jest terminem równoznacznym (synonimicznym) terminowi „prowadzi” lub „zarządza” (postanowienie SN z dnia 27 kwietnia 2001 r., I KZP 7/01, OSNKW 2001/7-8/55). Wskazany przez Sąd I instancji, pogląd wyrażony w doktrynie prawa karnego, w myśl którego zajmowanie się sprawami majątkowymi może polegać na wpływaniu na rozstrzygnięcie dotyczące mienia, polegające w szczególności na udzielaniu rady, pochodzi od L. Peipera i został wyrażony w jego Komentarzu do Kodeksu karnego z 1932 r. (por. wydanie II, Kraków 1936, t. 2 do art. 269, s. 580). Pogląd ten dotyczył wszakże przestępstwa, do którego znamion nie należało wyrządzenie szkody, a jedynie „działanie na szkodę”, co mogło uzasadniać szerszą wykładnię tego przepisu. Niezależnie jednak od tej kwestii, należało zwrócić uwagę na fakt, że Autor ten w dalszej części Komentarza autorytatywnie stwierdza, że warunkiem karalności za przestępstwo nadużycia zaufania jest „prawo samoistnego działania” w zakresie praw majątkowych (s. 581).

Kryterium samodzielności decyzyjnej jako cechy „zajmowania się sprawami majątkowymi” uzasadnione jest przede wszystkim skutkowym charakterem typu czynu zabronionego z art. 296 § 1 k.k. oraz bardzo ogólnym określeniem czynności wykonawczej. Powodowanie szkody majątkowej można powiązać jedynie z takim działaniem lub zaniechaniem, z którym łączy się duże prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnych zmian w sferze praw majątkowych danego podmiotu. Takie prawdopodobieństwo występować może wówczas, gdy dane działanie lub zaniechanie ma charakter decyzyjny. Samo oddziaływanie informacyjne na inną osobę, w szczególności przez radę, opinię dostarczenie danych lub zaniechanie tych działań przy zachowaniu autonomii i samodzielności decyzyjnej tej osoby, z reguły nie będzie się łączyć z dużym prawdopodobieństwem, że w wyniku takiego oddziaływania dojdzie do podjęcia niekorzystnych decyzji majątkowych i że szkoda majątkowa wystąpi. Ustawodawca wyraźnie przy tym zaznaczył, że wyrzą-

dzenie szkody majątkowej ma nastąpić „przez nadużycie udzielonych uprawnień lub niepełnienie ciężącego obowiązku”, przy czym z jednoznacznego kontekstu, w jakim użyto tego zwrotu wynika, że chodzi o mający swoje umocowanie w ustawie, decyzji właściwego organu lub umowie obowiązek zajmowania się sprawami majątkowymi innej osoby. W ten sposób ustawodawca wskazał równocześnie krąg podmiotów, których działania lub zaniechania, ze względu na posiadaną przez te podmioty samodzielność decyzyjną w zakresie praw majątkowych, w sposób bezpośredni oddziaływać będą na treść i zakres tych praw.

Przez wprowadzenie do treści art. 296 k.k. znamienia określającego w sposób formalny sprawcę tego przestępstwa, dochodzi do zawężenia kręgu osób, którym można przypisać skutek w postaci szkody majątkowej. Jest to wszakże uzasadnione mając na względzie konieczność przestrzegania zasady ultima ratio prawa karnego, która jest szczególnie istotna w sferze obrotu gospodarczego. Ustawodawca nie zdecydował się na wprowadzenie generalnego typu przestępstwa „powodowania znacznej szkody” w majątku innej osoby fizycznej czy prawnej, poprzestając w tym zakresie na karalności szczególnych form takiego powodowania w postaci kradzieży, przywłaszczenia, zniszczenia mienia czy oszustwa, które mają charakter przestępstw powszechnych. Powodem wyodrębnienia typu czynu zabronionego opisanego w art. 296 k.k. było naruszenie przez sprawcę, powodującego szkodę majątkową, obowiązków wynikających ze szczególnego stosunku zaufania, jaki łączy go z podmiotem, któremu przysługują chronione w tym przepisie prawa majątkowe. W ramach tego stosunku sprawca korzysta z kompetencji władczych przekazanych mu przez mocodawcę. To właśnie naruszenie owego stosunku zaufania warunkuje karygodność czynu opisanego w art. 296 k.k., a nie samo spowodowanie szkody majątkowej.

Należy przy tym podkreślić, że ustalenie, czy treścią danego obowiązku jest „zajmowanie się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą” innego podmiotu, musi być dokonywane w kontekście struktury organizacyjnej i faktycznych procedur podejmowania decyzji w ramach tego podmiotu, w szczególności wówczas, gdy ma on charakter jednostki organizacyjnej. Niekiedy bowiem wcześniej wspomniana samodzielność decyzyjna łączyć się będzie z obowiązkami, które analizowane w oderwaniu od wspomnianej struktury organizacyjnej, mogą przybierać postać czynności jedynie przygotowujących formalne rozstrzygnięcie. Dzieje się tak w strukturach organizacyjnych, w których z uwagi na uwarunkowania prawne lub faktyczne, podmiot formalnie uprawniony do podejmowania decyzji majątkowych nie kształtuje samodzielnie ich treści, ani też ich nie kontroluje. W takich sytuacjach obowiązek podejmowania czynności polegającej formalnie na udzielaniu rady czy opinii albo sprowadzającej się do przygotowania projektu decyzji, może być uznany za spełniający cechę samodzielności decyzyjnej, jeżeli zachodzi bardzo wysokie prawdopodobieństwo, że w wyniku realizacji tych czynności zapadnie formalna decyzja o określonej, z góry możliwej do przewidzenia, treści. Tym samym osoba, która na podstawie stosunku prawnego, zobowiązana jest do wykonywania tego typu czynności, w danych okolicznościach faktycznych może być uznana za osobę zajmującą się sprawami majątkowymi innego podmiotu w rozumieniu art. 296 § 1 k.k.

Wadliwa wykładnia dokonana przez Sąd I instancji, w której jedynie werbalnie zaakceptowano warunek samodzielności jako kryterium „zajmowania się sprawami majątkowymi innej osoby”, przełożyła się następnie na wadliwą subsumcję dokonanych ustaleń faktycznych pod opis czynu zabronionego z art. 296 § 2 i 3 k.k. Sąd uznał bowiem, że na podstawie zawartej umowy oskarżony był zobowiązany do doradztwa prawnego przy nabyciu nieruchomości położonej przy ul. W. w W. Nie przedstawił wszakże żadnych argumentów, że owo doradztwo posiadało jakiegokolwiek cechy większej lub mniejszej samodzielności w decydowaniu w sprawach majątkowych Arabskiej (...), a w szczególności ambasady tego państwa. Jednocześnie Sąd ten przyznał, że oskarżony nie miał pełno-

mocnictw do samodzielnego zaciągania zobowiązań w imieniu (...), ani też nie mógł dokonywać rozporządzeń jej składnikami majątkowymi. Z kolei Sąd odwoławczy, odnosząc się do zarzutów podniesionych w apelacji, uznał, że realizację przez oskarżonego znamienia „zajmowania się sprawami majątkowymi innej osoby” można uzasadnić tym, że miał on obowiązek troski, by zlecone oskarżonemu zadanie nie naruszyło interesu mocodawcy, a w realizacji tego zadania miał pełną samodzielność. Problem polega wszakże nie na tym, czy wykonując określone zadanie (w tym przypadku w zakresie doradztwa prawnego) dana osoba wykonuje je w pełni samodzielnie, ale czy treścią owego zadania jest także podejmowanie samodzielnych decyzji w odniesieniu do majątku mocodawcy. Tej ostatniej okoliczności Sąd odwoławczy nie ustalił, choć uznał za uzasadnione twierdzenie Sądu I instancji, że Jacek M. zrealizował znamiona typu czynu zabronionego z art. 296 § 2 i 3, przyjmując, że był on osobą „zobowiązaną do zajmowania się sprawami majątkowymi” w rozumieniu tego przepisu.

Realizacja przez Jacka M. znamion przestępstwa z art. 296 § 2 i 3 k.k. w formie współsprawstwa równoległego jest również wątpliwa z innego powodu. Sąd I instancji uznał, że niedopełnienie obowiązku związanego z zajmowaniem się sprawami majątkowymi, o którym mowa w art. 296 § 1 k.k., polegało na nieujawnieniu faktycznego oferenta nieruchomości oraz ceny kupna tej nieruchomości od pierwotnego właściciela. W ten sposób Sąd zdaje się przyjmować, że wynikające z zawartej umowy „zajmowanie się” przez oskarżonego sprawami majątkowymi innej osoby polegało na obowiązku poinformowania o wyżej wskazanych okolicznościach. Nie ulega wątpliwości, że przekazanie tych informacji mogłoby mieć znaczenie dla podjęcia przez osoby reprezentujące (...) decyzji w sprawie zakupu działki, w szczególności wzbudzając wątpliwości co do faktycznej, rynkowej wartości działki oferowanej formalnie przez Tomasza C. i prowadząc do „przerwania procedury przetargowej” (zob. s. 40 uzasadnienia wyroku Sądu I instancji). Sąd I instancji nie wskazuje wszakże żadnych argumentów, z których należałoby wnosić, że obowiązek dostarczenia tych informacji wynikał z zawartej przez oskarżonego z Ambasadą (...) umowy o doradztwo prawne. Informacje te miały znaczenie dla oceny rzeczywistej wartości oferowanej działki w kontekście ewentualnych cen rynkowych i ekonomicznej zasadności kupna działki za oferowaną cenę, ale ustalona przez Sąd I instancji treść umowy o doradztwo prawne nie obejmowała aspektów ekonomicznych transakcji, w szczególności zaś jej opłacalności, ale wyłącznie „bezpieczeństwo prawne” (zob. s. 36 uzasadnienia wyroku Sądu I instancji).

Nadto, należy podkreślić, że dla realizacji znamion art. 296 § 1 k.k. w formie współsprawstwa równoległego konieczne byłoby ustalenie, że niewykonanie przez sprawcę obowiązku związanego z zajmowaniem się sprawami majątkowymi innego podmiotu spowodowało szkodę majątkową w mieniu tego podmiotu, w szczególności, że zostały spełnione obiektywne warunki przypisania takiego skutku. W badanym stanie faktycznym ewentualną szkodę majątkową byłoby nieuzasadnione gospodarczo pomniejszenie aktywów w majątku Ambasady powstałe na skutek wydatkowania przez (...) na zakup nieruchomości kwoty przekraczającej wartość rynkową tej nieruchomości. Wydatkowania tej kwoty dokonał były ambasador jako reprezentant państwa egipskiego, w wyniku wykonania zawartej przez siebie umowy. Bezpośrednim więc działaniem wyrządzającym szkodę majątkową było najpierw zawarcie przez byłego ambasadora (...) umowy zobowiązującej do uiszczenia nadmiernie wysokiej ceny kupna, a następnie zapłacenie tej ceny. Czynności wykonane przez byłego ambasadora warunkowane były wcześniejszym wyborem oferty przez komisję (...). Jackowi M. przypisano czyn w postaci zaniechania (nieujawnienie informacji), a więc zgodnie z art. 2 Kodeksu karnego mógłby on odpowiadać za skutek w postaci szkody majątkowej, o której mowa w art. 296 k.k., jeżeli miałby prawny szczególny obowiązek zapobieżenia tej szkodzie. Jak już wcześniej wspomniiano, obowiązek troski o interesy majątkowe Ambasady (...) był ograniczony wyłącznie do bezpieczeństwa prawnego. Oskarżony był więc zobowiązany do podejmowania działań

mających na celu uniknięcie szkody wynikającej z ewentualnych wad prawnych przeprowadzanej transakcji. Obowiązek ten nie obejmował natomiast zapobieżenia wystąpienia niebezpieczeństwa o charakterze ekonomicznym, a sprowadzającego się do zapłacenia ceny wyższej od ceny rynkowej. Z tego też powodu, przyjmując, że zachowanie sprawcy realizujące znamiona art. 296 § 2 i 3 k.k., w formie współsprawstwa równoległego, miało postać zaniechania, nie można oskarżonemu przypisać skutku stanowiącego znamię tego typu czynu zabronionego.

Nie wyklucza to oczywiście możliwości dokonywania oceny zachowania oskarżonego w perspektywie innych postaci współsprawstwa oraz innych przypisanych mu w wyroku czynów, mając w szczególności na względzie fakt, że znamiona współsprawstwa będą spełnione także wtedy, gdy w wykonaniu porozumienia sprawca podejmuje działania (lub zaniechania), które łącznie z działaniami (lub zaniechaniami) innego współsprawcy prowadzi do realizacji znamion typu czynu zabronionego. W perspektywie współsprawstwa do przestępstwa z art. 296 § 1 k.k. należy przy tym mieć dodatkowo na uwadze skutkowy charakter tego przestępstwa oraz treść art. 21 § 2 k.k., co oznacza, że extraneus może odpowiadać karnie za współsprawstwo tego przestępstwa, jeżeli tylko miał świadomość współdziałania ze „zobowiązanym do zajmowania się sprawami majątkowymi” innej osoby. Sąd Odwoławczy w ponownym postępowaniu będzie musiał więc przesądzić, czy z uwagi na kierunek składanych środków odwoławczych oraz dokonane ustalenia faktyczne, jest możliwość przyjęcia, że oskarżony dopuścił się współdziałania w popełnieniu przestępstwa z art. 296 k.k. w innej postaci niż współsprawstwo równoległe, w szczególności czy objęte porozumieniem łącznie oceniane zachowania oskarżonego oraz innych osób stanowiły realizację znamienia „spowodowania” szkody majątkowej. (...)”

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.2.3. Sprawozdanie kuratora sądowego jako dokument poświadczający nieprawdę w rozumieniu art. 271 § 1 k.k.

przepisy: art. 115 § 13 pkt 3 k.k., art. 2 pkt 6 k.k.w., art. 271 § 1 k.k.
hasła: Poświadczenie nieprawdy

Postanowienie z dnia 18 grudnia 2013 r., III KK 392/13

Teza:

1. Kurator sądowy jest funkcjonariuszem publicznym (art. 115 § 13 pkt 3 k.k.), a zarazem organem postępowania wykonawczego (art. 2 pkt 6 k.k.w.).
2. Status sprawozdania kuratora jako dokumentu zależy od indywidualnej oceny okoliczności konkretnej sprawy.
3. Sprawozdanie kuratora sądowego zawierające w sobie kategoryczne stwierdzenie o wykonaniu obowiązku naprawienia szkody uznać należy jednak za dokument w rozumieniu art. 271 § 1 k.k.

Z uzasadnienia:

„Marek L. oskarżony został o to, że w dniach 3 stycznia 2011 r. i 7 stycznia 2011 r. w G., będąc funkcjonariuszem publicznym, w dokumentach w postaci sprawozdania z objęcia dozoru w sprawie o sygn. akt (...) (...) poświadczył nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne w ten sposób, że potwierdził wykonanie w całości przez skazanego

Marcina P. (z d. S.) obowiązku naprawienia szkody, orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 3 października 2008 r. o sygn. akt (...), dysponując potwierdzeniami uiszczenia przez tego skazanego należności tytułem odszkodowania jedynie wobec pięciu pokrzywdzonych i tym samym wiedząc, że skazany wywiązał się nałożonego obowiązku tylko w niewielkiej części, to jest o przestępstwo z art. 271 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w G., postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2013 r., sygn. (...), na podstawie art. 339 § 3 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. umorzył postępowanie wobec Marka L. uznając, iż zarzucany mu aktem oskarżenia czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego stypizowanego w art. 271 § 1 k.k.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł prokurator. Zarzucił postanowieniu obrazę przepisów prawa materialnego, która miała wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, to jest obrazę przepisu art. 271 § 1 k.k. poprzez stwierdzenie braku znamion czynu zabronionego w czynie zarzucanym Markowi L. i uznanie, że sprawozdania sporządzone przez kuratora z objęcia i zakończenia dozoru nad Marcinem P. nie mają waloru dokumentu, a oskarżony nie jest ich wystawcą, lecz jedynie osobą je sporządzającą, podczas gdy sprawozdania z objęcia i zakończenia dozoru, jako sporządzone przez osobę zaufania publicznego i przedłożone sądowi, który na ich podstawie podejmuje decyzję o ewentualnym zarządzeniu wykonania kary, są dokumentem w rozumieniu art. 271 § 1 k.k., a kurator jest osobą sporządzającą oraz wystawiającą wyżej wymienione sprawozdania z chwilą złożenia na nich podpisu, opatrzeniu pieczęciami urzędowymi i przedłożeniu sądowi.

Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu zażalenia prokuratora, Sąd Okręgowy w G., postanowieniem z dnia 1 lipca 2013 r., sygn. akt (...), utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

Kasację od tego postanowienia wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył w niej postanowienie w całości, na niekorzyść oskarżonego Marka L. i zarzucił rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k., polegające na zaniechaniu dokonania przez Sąd Okręgowy w G. prawidłowej oraz wszechstronnej kontroli odwoławczej, w następstwie czego doszło do utrzymania w mocy niezasadnego postanowienia Sądu Rejonowego w G. o umorzeniu postępowania karnego przeciwko Markowi L. wydanego w wyniku dokonania niewłaściwej wstępnej kontroli aktu oskarżenia, dokonanej z naruszeniem art. 339 § 3 k.p.k., co doprowadziło w efekcie do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego – art. 271 § 1 k.k. poprzez wyrażenie błędnego poglądu, że oskarżony swoim zachowaniem nie wypełnił znamion przestępstwa określonego w powołanym przepisie.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz utrzymanego na jego mocy postanowienia sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się w całości zasadna. Na wstępie przypomnieć należy, że wyrokiem Sądu Rejonowego w M., Marek S. (noszący obecnie nazwisko P.) uznany został za winnego przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i skazany na karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 2 lat próby, zobowiązując skazanego, solidarnie wespół z dwoma innymi skazanymi w tej sprawie, do naprawienia szkody na rzecz około 400 pokrzywdzonych, w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku. Wyrok ten uprawomocnił się wobec Marka S. z dniem 8 stycznia 2009 r. Sprawa została za-

rejestrwana w Zespole Kuratorskiej Służby Sądowej w dniu 7 lipca 2010 r. W dniu następnym kurator z zespołu w Sądzie Rejonowym w M. zwrócił się do Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującego Orzeczenia w Sprawach Karnych w Sądzie Rejonowym w G. z prośbą o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w sprawie Marka S. Sprawozdanie takie sporządził kurator Marek L. w dniu 27 lipca 2010 r. Zaznaczył w nim, że skazany poczuwa się do spełnienia obowiązku naprawienia szkody i oczekuje na podanie adresów pokrzywdzonych, aby dokonać wpłat na ich rzecz. Po uzyskaniu tego sprawozdania kurator z Sądu Rejonowego w M. wniósł o oddanie Marka S. (wówczas już P.) pod dozór kuratora sądowego, co nastąpiło na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w M. z dnia 21 września 2010 r., sygn. akt (...). W postanowieniu tym wskazano, że skazany nie podjął żadnych działań zmierzających do naprawienia szkody i jego bierność może skutkować zarządzeniem wykonania kary.

W dniu 11 października 2010 r. akta wykonawcze przesłano do Sądu Rejonowego w G., a zarządzeniem z dnia 22 listopada 2010 r. sprawa przekazana została Markowi L., który w trzy dni później przejął dozór do osobistego prowadzenia. W sprawozdaniu z objęcia dozoru z dnia 3 stycznia 2011 r. Marek L. podał, że skazany wykonał w całości obowiązki wynikające z dozoru. W kolejnym sprawozdaniu, tym razem z zakończenia dozoru, które sporządzone zostało w dniu 7 stycznia 2011 r., a więc w cztery dni po objęciu dozoru, Marek L., ponownie podał, że skazany Marek P. wykonał obowiązki w całości, mimo, że aktach dozoru znajdowały się jedynie dowody wpłaty na rzecz pięciu pokrzywdzonych (razem pokrzywdzonych było około 400).

Kurator sądowy jest niewątpliwie funkcjonariuszem publicznym, co wprost wynika z art. 115 § 13 pkt 3 k.k. Jest on jednocześnie organem postępowania wykonawczego, co wynika z kolei z zapisu w art. 2 pkt 6 k.k.w. Kurator jako organ postępowania wykonawczego jest organem o dużym stopniu samodzielności, o czym przekonuje m. in. treść art. 75 § 2a k.k. oraz udział kuratora w posiedzeniu sądu w postępowaniu wykonawczym – art. 22 § 1 k.k.w., możliwość składania przez kuratora różnego rodzaju wniosków, np. o warunkowe zwolnienie z odbycia reszty kary pozbawienia wolności – art. 161 § 2 k.k.w. lub ograniczenia wolności – art. 66 § 1 k.k.w. i dowodem czego jest wreszcie zakres działania sądowego kuratora zawodowego określony w art. 173 k.k.w. Na podstawie tych przepisów uznać należy, że kurator zawodowy jest istotnym organem postępowania wykonawczego, który może samodzielnie inicjować postępowania incydentalne i podejmować różne decyzje ważne z punktu widzenia skazanego. Kurator zawodowy jest uprawniony do udziału w posiedzeniach sądu, organizuje i nadzoruje wykonanie kary ograniczenia wolności, obok wymienionych wniosków może również samodzielnie składać zażalenia w toku postępowania wykonawczego (zob. art. 162 § 3 k.k.w. i art. 13 § 3 k.k.w.). Jego rola nie ma zatem charakteru tylko pomocniczego.

Kurator sądowy jest między innymi organem, który zbiera informacje na temat skazanego, w szczególności w drodze wywiadu środowiskowego – art. 14 § 1 k.k.w. oraz sprawuje dozór nad skazanym. Zadaniem dozoru jest między innymi kontrola ścisłego wykonywania przez skazanego nałożonych na niego obowiązków - art. 170 § 1 k.k.w. i art. 171 § 2 k.k.w. Relacja z tych czynności zawarta w sprawozdaniach ma istotne znaczenie dla sądu decydującego na przykład o ewentualnym zarządzeniu wykonania kary. W tym znaczeniu, dane zawarte w sprawozdaniu kuratora mają swój wymiar prawny, zwłaszcza gdy dotyczą kwestii wykonania nałożonych na skazanego obowiązków. O ile w sprawozdaniu mogą się znaleźć spostrzeżenia kuratora, jego wrażenia dotyczące osoby dozorowanej lub informacje opatrzone zastrzeżeniem, że zostały uzyskane od dozorowanego, członków jego rodziny i nie były weryfikowane i wówczas takie sprawozdanie może nie być dokumentem w rozumieniu art. 271 § 1 k.k., to sprawozdanie zawierające w sobie kategoryczne stwierdzenie o wykonaniu obowiązku naprawienia szkody uznać należy jednak za dokument w rozumieniu tego przepisu. Status sprawozdania kuratora jako do-

1.2.4. Straż Miejska jako oskarżyciel publiczny w postępowaniu w sprawach o wykroczenia – ograniczenia w zakresie wykroczenia określonego w art. 96 § 3 k.w.

przepisy: art. 17 § 3 k.p.s.w.

hasła: Postępowanie wykroczeniowe; Oskarżyciel publiczny

Wyrok z dnia 12 grudnia 2013 r., III KK 431/13

Teza:

Art. 17 § 3 k.p.s.w. nie obejmuje swoim zakresem wykroczenia określonego w art. 96 § 3 k.w., którego sprawcą może być krąg podmiotów uprawnionych do dysponowania pojazdem, obciążonych obowiązkiem określonym w art. 78 ust. 4 i 5 p.r.d.

Z uzasadnienia:

„Piotr W. został obwiniony przez Straż Miejską w W. o to, że wezwany celem wskazania w piśmie z dnia 28 września 2012 r., jako właściciel pojazdu, nie udzielił informacji, kto w dniu 31 lipca 2012 r. o godz. 8.32 kierował lub użytkował pojazd o nr rej. (...), którym popełniono wykroczenie w ruchu drogowym na ul. S. w W., polegające na przekroczeniu dopuszczalnej prędkości o 19 km/h, tj. o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.

Zarządzeniem z dnia 22 listopada 2012 r. upoważniony sędzia Sądu Rejonowego w W. wszczął postępowanie w tej sprawie w trybie art. 59 § 2 k.p.s.w. (k.15).

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 11 marca 2013 r., sygn. akt (...), uznał obwinionego P. W. za winnego zarzucanego mu czynu i za to, na mocy art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 24 § 1, 3 k.w., wymierzył mu karę grzywny w wysokości 200 złotych, a nadto obciążył go kosztami postępowania w sprawie.

Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 19 marca 2013 r. (k. 58).

Od powyższego wyroku kasację na korzyść ukaranego P. Walczaka wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, który na podstawie art. 111 k.p.s.w. zarzucił temu orzeczeniu rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego, tj. art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w. w zw. z art. 17 § 3 k.p.s.w., polegające na ukaraniu obwinionego za popełnienie wykroczenia stypizowanego w art. 96 § 3 k.w., pomimo istnienia negatywnej przesłanki procesowej, w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela, co stanowi bezwzględnie przyczynę odwoławczą określoną w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w.

W związku z tym zarzutem wniósł on o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania, na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i z tego powodu została uwzględniona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w.

Zgodzić się należy z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, że Straż Miejska kierując do Sądu wniosek o ukaranie P. W. za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. wykroczyła poza zakres swoich ustawowych uprawnień, skutkiem czego wyrok w sprawie zapadł w sytuacji braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

W postępowaniu w sprawach o wykroczenia, zgodnie z art. 17 § 3 k.p.s.w., straż gminna (miejska) może uzyskać status oskarżyciela publicznego tylko wówczas, gdy w zakresie swego działania ujawniła wykroczenie i wystąpiła w związku z tym z wnioskiem o ukaranie. W odniesieniu do kontroli ruchu drogowego uprawnienia straży gminnej (miejskiej) wynikają z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych

(Dz.U. Nr 123, poz. 779 ze zm.), który stanowi, że do zadań straży należy czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego - w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym. Normą ustawową, określającą kompetencje straży gminnych (miejskich) w obszarze kontroli ruchu drogowego jest art. 129 b ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012r., poz. 1137 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z art. 129b ust. 2 pkt.1 i 2 cyt. ustawy strażnicy gminni (miejscy) uprawnieni są do wykonywania kontroli ruchu drogowego wyłącznie wobec kierującego pojazdem oraz uczestnika ruchu drogowego naruszających określone przepisy ruchu drogowego, natomiast nie mają uprawnień kontrolnych w stosunku do właściciela lub posiadacza pojazdu, jeżeli nie wykazuje się jego sprawstwa w tym zakresie (zob. wyrok SN z dnia 18 kwietnia 2013 r., II KK 90/13, LEX nr 1299163; postanowienie SN z dnia 29 czerwca 2010 r., I KZP 8/10, OSNKW 2010, z. 9, poz. 76). W związku tym wspomniany przepis kompetencyjny nie obejmuje swoim zasięgiem wykroczenia z art. 96 § 3 k.w., którego sprawcą może być krąg podmiotów uprawnionych do dysponowania pojazdem, obciążonych obowiązkiem określonym w art. 78 ust. 4 i 5 p.r.d. (zob. też wyrok SN z dnia 25 maja 2010 r., III KK 116/10, LEX nr 583855).

Niewątpliwie Straż Miejska w W. na podstawie art. 129 b ust. 3 pkt 7 wprowadzonym do ustawy Prawo o ruchu drogowym nowelą z dnia 29 października 2010 r. (Dz. U. Nr 225, poz. 1466), z mocą od dnia 31 grudnia 2010 r., była uprawniona do żądania od obwinionego udzielenia informacji, kto w krytycznym czasie użytkował pojazd o numerze rejestracyjnym (...), jednak w odniesieniu do czynu kwalifikowanego z art. 96 § 3 k.w., nie korzystała z uprawnień oskarżyciela, o którym mowa w art. 57 § 1 k.p.s.w. w zw. z art. 17 § 3 k.p.s.w. nawet jeśli ujawniła to wykroczenie, ponieważ P. W. nie odpowiadał w tej sprawie jako kierujący pojazdem lub uczestnik ruchu drogowego.

W związku z tym postępowanie przed Sądem Rejonowym dotknięte było bezwzględną przyczyną odwoławczą o której mowa w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w., z uwagi na wystąpienie negatywnej przesłanki procesowej, określonej w art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w.”

1.2.5. Udział skazanego w posiedzeniu sądu w postępowaniu wykonawczym.

przepisy: art. 22 § 1 k.k.w.

hasła: Postępowanie wykonawcze; Prawo do obrony

Postanowienie z dnia 22 stycznia 2014 r., III KK 450/13

Teza:

- 1. Art. 22 § 1 k.k.w. wprowadza obowiązek każdorazowego zawiadomiania skazanego o terminie i celu posiedzenia.**
- 2. Brak zawiadomienia skazanego o terminie posiedzenia jest z reguły uchybieniem procesowym, które może mieć wpływ na treść orzeczenia.**
- 3. W przypadku, w którym przedmiotem rozważań sądu jest fakultatywne zarządzenie wykonania kary regułą powinno być wysłuchanie skazanego lub jego obrońcy (art. 178 § 2 k.k.w.).**

Z uzasadnienia:

„Tomasz J. skazany został wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 6 listopada 2000 r., sygn. (...), za przestępstwo z art. 224 § 1 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby. Wyrok ten uprawomocnił się

z dniem 28 marca 2001 r. po utrzymaniu go w mocy przez Sąd Okręgowy w O., sygn. akt (...).

Postanowieniem z dnia 22 września 2004 r. Sąd Rejonowy w O. na podstawie art. 75 § 2 k.k. zarządził wykonanie warunkowo zawieszanej kary 2 lat pozbawienia wolności, uzasadniając to rażącym naruszeniem przez skazanego w okresie próby porządku prawnego, w szczególności popełnieniem przez niego przestępstwa, które nie było podobnym przestępstwem umyślnym, o którym mowa w art. 75 § 1 k.k.

Postanowienie to zaskarżone zostało kasacją przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Zaskarżył on postanowienie w całości na korzyść skazanego Tomasza J. i zarzucił postanowieniu rażące naruszenie prawa procesowego, to jest art. 22 § 1 k.k.w. w zw. z art. 178 § 2 k.k.w., mające istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na zarządzeniu wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności – bez wysłuchania skazanego, który nie został zawiadomiony o terminie posiedzenia, co w konsekwencji stanowiło naruszenie jego prawa do obrony w postępowaniu wykonawczym.

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w O. i umorzenie postępowania wykonawczego, na podstawie art. 15 § 1 k.k.w., wobec zatarcia skazania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest zasadna w stopniu oczywistym co pozwala na jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu wyznaczonym na podstawie art. 535 § 3 k.p.k. W trakcie postępowania w sprawie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 6 listopada 2000 r., sygn. (...), skazany Tomasz J. był pozbawiony wolności. Zawiadomienie o terminie posiedzenia w przedmiotowej sprawie wysłano skazanemu do Zakładu Karnego w I. Zawiadomienie to nie zostało jednak doręczone wobec tego, że skazany został przetransportowany do Zakładu Karnego w S., o czym powiadomiono wysyłający zawiadomienie Sąd Rejonowy w O. W tej sytuacji sąd ten wysłał skazanemu zawiadomienie o terminie posiedzenia do Zakładu Karnego w S. Tymczasem skazany Tomasz J. przetransportowany został do kolejnego zakładu karnego, tym razem w B. Do tego zakładu nie przesłano już zawiadomienia o terminie posiedzenia, a w protokole posiedzenia z dnia 22 września 2004 r. odnotowano, że skazany nie został powiadomiony o terminie (k. 291 akt Sądu Rejonowego w O., sygn. (...)).

Przepis art. 22 § 1 k.k.w. wprowadza obowiązek każdorazowego zawiadamiania skazanego o terminie i celu posiedzenia. Przepis ten rozszerzył możliwości bezpośredniego udziału skazanego w posiedzeniu sądu. Jest to równocześnie jeden z przepisów kodeksu karnego wykonawczego, który przewiduje równouprawnienie stron w postępowaniu wykonawczym i umożliwia realizację w tym stadium postępowania podstawowych zasad procesu karnego, to jest zasady bezpośredniości, zasady kontradiktoryjności oraz zasad ustności i prawa do obrony. Brak zawiadomienia skazanego o terminie posiedzenia jest z reguły uchybieniem procesowym, które może mieć wpływ na treść orzeczenia. Skazany pozbawiony zostaje bowiem prawa do osobistej obrony, a także prawa do ewentualnego ustanowienia obrońcy w celu realizowania jego prawa do obrony w sytuacji, w której nie brałby udziału w posiedzeniu, co zgodnie z art. 22 § 1 k.k.w. nie wstrzymuje rozpoznania sprawy (zob. Z. Hołda, K. Postulski, Kodeks karny wykonawczy. Komentarz, Gdańsk 2005, s. 154-155).

W sprawie skazanego Tomasza J. przedmiotem rozważań sądu w toku posiedzenia w dniu 22 września 2004 r. była kwestia zarządzenia warunkowo zawieszanej kary na podstawie art. 75 § 2 k.k. Przepis ten przewiduje możliwość zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary, jeżeli skazany w okresie próby rażąco narusza porządek praw-

Fakt wcześniejszego wydania na podstawie art. 451 k.p.k. postanowienia o niedoprowadzeniu oskarżonego pozbawionego wolności na rozprawę apelacyjną przez uprzednio właściwy sąd odwoławczy, któremu sprawę wyjęto spod rozpoznania w trybie art. 37 k.p.k., nie zwalniał aktualnie właściwego sądu odwoławczego od wywiązania się z powinności ustosunkowania się w formie postanowienia do nowego wniosku oskarżonego o sprowadzenie go na rozprawę apelacyjną.

Z uzasadnienia:

„Sąd Rejonowy w K., wyrokiem z 7 czerwca 2001 r., uznał Grzegorza S. za winnego znieważenia w dniu 13 lipca 1998 r. na rozprawie głównej przed Sądem Wojewódzkim w K. słowami „komunistyczny zbrodniarzu” przewodniczącego składu orzekającego podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych, to jest przestępstwa z art. 226 § 1 k.k., i skazał go za to na bezwzględną karę 9 miesięcy pozbawienia wolności.

W złożonej apelacji, która wpłynęła do Sądu a quo 21 sierpnia 2001 r., obrońca, podnosząc zarzut obrazy art. 226 § 1 k.k., zakwestionował ustalenie o wypowiedzeniu przez oskarżonego znieważających pokrzywdzonego słów. Sąd Okręgowy w K., postanowieniem z dnia 16 października 2001 r., zaniechał doprowadzenia pozbawionego wolności oskarżonego na rozprawę odwoławczą, wskazując, że wystarczająca będzie na niej obecność obrońcy. Odpis tego postanowienia przesłano oskarżonemu dopiero po nadesłaniu przez niego pisma z 22 października 2001 r., żądającego sprowadzenia go z zakładu penitencjarnego na rozprawę apelacyjną. Wskutek inicjatywy właściwego wówczas Sądu ad quem Sąd Najwyższy, postanowieniem z 10 stycznia 2002 r., K.. W dniu 13 marca 2002 r. do tego Sądu dotarło pismo oskarżonego opatrzone datą 1 marca 2002 r., w którym wyraził chęć uczestniczenia w rozprawie odwoławczej, zaznaczając, że zamierza na niej „wyłożyć swój punkt widzenia na sprawę”. Sąd Okręgowy w K. nie podjął jednak decyzji w przedmiocie sprowadzenia na rozprawę oskarżonego w formie postanowienia i na rozprawie apelacyjnej w dniu 24 kwietnia 2002 r., w której brał udział obrońca, po odczytaniu wniosku oskarżonego o doprowadzenie go na rozprawę, skorygował pierwszoinstancyjny wyrok przez warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności na okres 4 lat próby i oddanie oskarżonego w tym czasie pod dozór kuratora sądowego.

W dniu 30 stycznia 2006 r. sąd właściwy, na podstawie art. 75 § 2 k.k., zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego złożył na korzyść skazanego, w trybie art. 521 § 1 k.p.k., Rzecznik Praw Obywatelskich. Zarzucając rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenie art. 451 k.p.k., przez rozpoznanie sprawy w postępowaniu odwoławczym pod nieobecność pozbawionego wolności oskarżonego, mimo że złożył on odpowiedni wniosek, który nie został nawet rozpoznany, co naruszyło określone w art. 6 k.p.k. prawo do obrony – wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Stanowisko skarżącego zyskało wsparcie obecnego na rozprawie kasacyjnej prokuratora Prokuratury Generalnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna.

W czasie trwania w niniejszej sprawie postępowania apelacyjnego art. 451 k.p.k. miał nieco inne brzmienie niż obowiązujące aktualnie, które weszło w życie 1 lipca 2003 r. z mocy ustawy z 10 stycznia 2003 r. (Dz. U. Nr 17, poz. 155). Przepis ten stanowił wów-

czas: „Sąd odwoławczy zarządza sprowadzenie na rozprawę oskarżonego pozbawionego wolności, chyba że uzna za wystarczającą obecność obrońcy. Jeżeli sąd nie zarządza sprowadzenia oskarżonego, który nie ma obrońcy, wyznacza obrońcę z urzędu”. Na jego tle Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z 18 października 2001 r., I KZP 25/01, wyraził zapatrywanie prawne, że na sądzie odwoławczym ciąży obowiązek sprowadzenia na rozprawę apelacyjną oskarżonego pozbawionego wolności tylko w wypadku, gdy złożył on wniosek o doprowadzenie go na tę rozprawę, i że jeśli sąd ten uzna, iż wystarczająca jest obecność obrońcy na rozprawie apelacyjnej, to może zaniechać sprowadzenia oskarżonego na rozprawę odwoławczą nawet w wypadku, gdy ten o to wnosi (OSNKW 2001, z. 11-12, poz. 88). Uwzględniając wskazaną uchwałę oraz inne judykaty Sądu Najwyższego (zob. wyroki SN z 27 lutego 2001 r., III KKN 383/99, LEX nr 51992; z 25 maja 2001 r., IV KKN 591/00, LEX nr 51404; z 6 listopada 2002 r., II KKN 871/01, LEX nr 74397), a także wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 25 marca 1998 r. w sprawie *Belziuk v. Polsce* (sygn. 45/1997/829/1035), stwierdzić trzeba, że już w czasie orzekania przez Sąd Okręgowy w Katowicach ugruntowane były poglądy, że: oskarżonego należy pouczyć o prawie do złożenia wniosku o sprowadzenie na rozprawę odwoławczą, chyba że wie on o takim uprawnieniu; należy dopuszczać oskarżonego do udziału w rozprawie apelacyjnej, gdy podnoszone są zarzuty odnoszące się do ustaleń faktycznych; odmowa sprowadzenia oskarżonego na rozprawę odwoławczą wymaga wydania postanowienia przed rozprawą i to w takim terminie, aby miał on możliwość złożenia na piśmie wyjaśnień, oświadczeń i wniosków (art. 453 § 2 k.p.k.); w szczególności konieczne jest sprowadzenie oskarżonego na rozprawę, gdy sąd odwoławczy zamierza uzupełnić przewód sądowy (art. 452 § 2 k.p.k.).

Wolno zatem skonstatować, że zaniechanie sprowadzenia oskarżonego na rozprawę apelacyjną i nie wydanie w tej mierze właściwego postanowienia, mimo że naruszające ogólną regułę z art. 451 zd. 1 k.p.k. oraz w jakimś sensie prawo do obrony i zasadę równości broni, postrzegać wypadało w perspektywie względnego powodu odwoławczego (art. 438 pkt 2 k.p.k.). Aby jednak kasacja oparta na takim zarzucie naruszenia prawa mogła zostać uznana za zasadną, skarżący winien był wykazać, że obraza prawa miała charakter rażący i mogła wywrzeć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.). Wymogi te nie zostały w niniejszej sprawie spełnione kumulatywnie, a zatem nie było podstaw do uwzględnienia kasacji.

O ile brak pouczenia Grzegorza S. o prawie złożenia wniosku o sprowadzenie go na rozprawę odwoławczą trudno było potraktować jako poważne uchybienie, jako że treść złożonych przez niego pism z 22 października 2001 r. i 1 marca 2002 r. świadczy o wiedzy na temat tego uprawnienia, o tyle odstąpienie przez Sąd ad quem od wydania odmownego postanowienia oraz uniemożliwienie oskarżonemu uczestnictwa w rozprawie apelacyjnej, mimo że przedmiotem rozpoznania były kwestie natury faktycznej, należało ocenić już jako rażące naruszenie prawa. Fakt wcześniejszego wydania na podstawie art. 451 k.p.k. postanowienia o niedoprowadzeniu oskarżonego pozbawionego wolności na rozprawę apelacyjną przez uprzednio właściwy sąd odwoławczy, któremu sprawę wyjęto spod rozpoznania w trybie art. 37 k.p.k., nie zwalniał aktualnie właściwego sądu odwoławczego od wywiązania się z powinności ustosunkowania się w formie postanowienia do nowego wniosku oskarżonego o sprowadzenie go na rozprawę apelacyjną.

Pomiędzy przedstawionymi ewidentnymi uchybieniami a treścią zaskarżonego wyroku nie wystąpił jednak hipotetyczny związek przyczynowy głównie z tej racji, że udział obrońcy w rozprawie apelacyjnej w dniu 24 kwietnia 2002 r. był w realiach konkretnej sprawy wystarczający. Do wyrażenia takiego stanowiska Sąd Najwyższy został skłoniony szeregiem ważkich okoliczności. Po pierwsze – wprawdzie oskarżony w piśmie z 1 marca 2002 r. zadeklarował chęć wyłożenia na rozprawie odwoławczej swojego punktu widzenia, to jednak, mimo takiej zapowiedzi, nie przedstawił nigdy argumentacji, która mo-

głaby w bodaj najmniejszym stopniu wpłynąć na zmianę oceny dowodów i w konsekwencji ustaleń faktycznych. W wymienionym piśmie poruszył wszak – co przyznał sam autor kasacji – zagadnienia ściśle formalne, dotyczące jedynie kwestii właściwości instancji odwoławczej. Po drugie – sprawa zaliczała się do mało skomplikowanych m.in. dlatego, że rekonstrukcja przebiegu zdarzenia dokonana została przede wszystkim na podstawie wyjaśnień samego Grzegorza S., który przyznał się do wypowiedzenia pod adresem sędziego znieważających go słów. Jest prawdą, że autor apelacji negował winę oskarżonego, odwołując się w gruncie rzeczy wyłącznie do jego ostatnich relacji w postępowaniu jurysdykcyjnym, niemniej Sąd odwoławczy sprostował ciężącemu na nim zadaniu, ustosunkowując się przekonywająco do zarzutu obrońcy i zauważając trafnie, że postawa oskarżonego była skutkiem zorientowania się, iż na taśmie VHS nie zarejestrowano jego wypowiedzi uwłaczającej sędziemu. Po trzecie – Sądowi ad quem nie uszła uwagi treść pisma Grzegorza S. z 1 marca 2002 r., bo odczytał je na rozprawie apelacyjnej, choć trzeba tu odnotować, że uczynił to nieprawidłowo dopiero na etapie głosów stron, a nie przed zamknięciem przewodu sądowego. Po czwarte – obrońca do postulatu oskarżonego sprowadzenia go na rozprawę odwoławczą zachował niemały dystans; ani przed Sądem Okręgowym w K., ani przed Sądem Okręgowym w K. nie poparł tego wniosku, co wolno zinterpretować jako wyraz przekonania o tym, iż oskarżony nie miał do zakomunikowania Sądowi drugiej instancji niczego, co mogłoby mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Po piąte wreszcie – autor kasacji również nie wskazał, nawet w przybliżeniu, jakie to oświadczenia, wyjaśnienia czy wnioski oskarżonego, ewentualnie złożone w trybie art. 453 § 2 k.p.k., mogły skłonić Sąd odwoławczy do wydania rozstrzygnięcia uniewinniającego lub kasatoryjnego, czego domagał się w petitum apelacji obrońca”

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.3. Orzecznictwo Izby Wojskowej Sądu Najwyższego

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4. Zagadnienia prawne

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.1. [Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim, I KZP 25/13](#)

Czy sędzia zniesionego Sądu Rejonowego, przeniesiony na inne miejsce służbowe decyzją wydaną i podpisaną w zastępstwie Ministra Sprawiedliwości w trybie artykułu 75 § 2 pkt 1 i § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r., Prawo o Ustroju Sądów Powszechnych (Dz. U. 2012.427.j.t.) przez Sekretarza lub Podsekretarza Stanu, jest osobą nieuprawnioną do orzekania w sprawie, w rozumieniu artykułu 439 § 1 pkt 1 kpk?”

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.2. [Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Rejonowy w Jędrzejowie, I KZP 26/13](#)

Czy Sąd Rejonowy w Jędrzejowie - orzekający od dnia 01 stycznia 2013 roku w VII Zamiejscowym Wydziale Karnym we Włoszczowie w sprawie prowadzonej pod sygnaturą

akt VII Kp 145/13 - jest Sądem ustanowionym ustawą, a więc uprawnionym do rozstrzygnięcia w sprawach karnych w rozumieniu art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1993 roku, Nr 61, poz. 284 ze zm.) w sytuacji, gdy decyzja Ministra Sprawiedliwości o przeniesieniu sędziego referenta rozpoznającego sprawę o sygn. akt VII Kp 145/13 na inne miejsce służbowe, wydana na podstawie art. 75 § 3 w zw. z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz. U. z 2013 roku, poz. 427), została podpisana przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, zaś wymieniony Sąd Rejonowy w VII Zamiejscowym Wydziale Karnym działa jako sąd odwoławczy, rozpoznający zażalenie pokrzywdzonego na postanowienie prokuratora o umorzeniu dochodzenia?"

1.4.3. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Suwałkach, I KZP 27/13

Czy orzekanie przez sędziego (...) w sprawie sygn. akt (...) Sądu Rejonowego w Augustowie VI Wydziału Zamiejscowego w Sejnach w sytuacji gdy decyzja o jego przeniesieniu w związku z likwidacją Sądu Rejonowego w Sejnach i utworzeniu Wydziałów Zamiejscowych Sądu Rejonowego w Augustowie w dniu 01.01.2013r. została podpisana przez Podsekretarza Stanu, a nie Ministra Sprawiedliwości nie wyczerpuje znamion określonych w art. 439 § 1 pkt 2 kpk - będących bezwzględną przyczyną odwoławczą - skutkującą koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku?"

1.4.4. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Olsztynie, I KZP 28/13

Czy sędzia orzekający na innym - niż wyznaczone w akcie powołania przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim - miejscu służbowym w związku z jego przeniesieniem w trybie art. 75 § 3 w zw. z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst Dz. U. z 2013 r., poz. 427) na podstawie decyzji wydanej przez Podsekretarza Stanu (Sekretarza Stanu) w Ministerstwie Sprawiedliwości, jest osobą nieuprawnioną do orzekania w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k.?"

1.4.5. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Poznaniu, I KZP 29/13

Czy zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego z wyłączeniem pewnej ich kategorii stoi w sprzeczności z ustawą o kierujących pojazdami z dnia 5 stycznia 2011 roku wraz ze zmianami z dnia 18 stycznia 2013 roku, a jeżeli tak, to czy ustawa o kierujących pojazdami wyklucza możliwość orzekania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych z wyłączeniem pewnej ich kategorii, a nadto czy organy administracji, z uwagi na treść przepisów ustawy o kierujących pojazdami, uprawnione są do ingerencji w treść prawomocnego wyroku karnego w zakresie prawomocnie orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych z wyłączeniem pewnej ich kategorii ?"

1.4.6. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Tarnowie, I KZP 30/13

Czy sąd może odmówić stosowania art. 75 § 1 kodeksu karnego w zakresie w jakim Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 17 lipca 2013 roku, SK 9/10, uznał ten przepis za niezgodny z art. 45 ustępow 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mimo, że jeszcze nie upłynął okres vacatio legis po upływie którego przepis ten traci moc, we wskazanym zakresie?"

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.7. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Poznaniu, I KZP 1/14

Czy w przypadku doznania przez pokrzywdzonych w jednym zdarzeniu drogowym obrażeń naruszających prawidłowe czynności ciała na okres powyżej i poniżej 7 dni należy wyodrębnić zachowanie sprawcy w części dotyczącej pokrzywdzonych z obrażeniami poniżej 7 dni i uznać je za wykroczenie z art. 86 §1 k.w., a w konsekwencji wszcząć postępowanie o to wykroczenie, czy też w opisie zarzutu z art. 177 § 1 bądź § 2 k.k. oprócz pokrzywdzonych z obrażeniami powyżej 7 dni ujęci być powinni także pokrzywdzeni z obrażeniami poniżej 7 dni, gdyż również ich dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone tym samym zdarzeniem faktycznym?"

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.8. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Zamościu, I KZP 2/14

Czy dla odpowiedzialności z art. 245 kk, w sytuacji, w której sprawca w celu wywarcia wpływu na świadka używa groźby bezprawnej w postaci groźby karalnej określonej w art. 190 § 1 kk konieczne jest ustalenie, że groźba wzbudza uzasadnioną obawę, że będzie spełniona?"

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.9. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Olsztynie, I KZP 3/14

Czy użyty w art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247) termin "orzeczona kara podlegająca wykonaniu" odnosi się do każdej jednostkowej, bezwarunkowej, nie wykonanej jeszcze kary orzeczonej za konkretny czyn, który w następstwie zmiany ustawy stał się wykroczeniem, czy też wymieniony warunek wyłącza zastosowanie tego przepisu w sytuacji, gdy owa kara jednostkowa została pochłonięta przez karę łączną, orzeczoną w związku z wystąpieniem realnego zbiegu przestępstw?"

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.10. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Warszawie, I KZP 4/14

Czy na postanowienie sądu I instancji wydane na podstawie art. 50 ust.1 ustawy z dnia 27 września 2013 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 października 2013 roku poz. 1247) przysługuje zażalenie?"

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

2.1. Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego

(źródło: www.trybunal.gov.pl)

2.1. Wyłączenie możliwości wykonywania przez rodzica małoletniego – działającego w charakterze przedstawiciela ustawowego – praw tego małoletniego jako pokrzywdzonego w postępowaniu karnym prowadzonym przeciwko drugiemu z jego rodziców i wprowadzenie obowiązku ustanowienia w tym celu kuratora są zgodne z konstytucją (SK 5/12).

15 października 2013 r. i 21 stycznia 2014 r. Trybunał Konstytucyjny rozpoznawał połączone skargi konstytucyjne dotyczące zasad ustanowienia kuratora celem wykonywania praw małoletniego pokrzywdzonego przestępstwem.

Na posiedzeniach 27 marca 2012 r. i 15 listopada 2012 r. Trybunał Konstytucyjny postanowił na podstawie art. 153 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego w związku z art. 20 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym odbyć całe posiedzenie w sprawie skargi konstytucyjnej sygn. akt **SK 55/12**, połączonej do wspólnego rozpoznania ze skargą konstytucyjną o sygn. akt **SK 5/12**, przy drzwiach zamkniętych (bez udziału publiczności) i nie transmitować rozprawy na stronie internetowej Trybunału Konstytucyjnego.

W wyroku z 21 stycznia 2014 r. Trybunał orzekł, że art. 51 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego w związku z art. 98 § 2 pkt 2 w związku z art. 98 § 3 w związku z art. 99 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy w zakresie, w jakim wyłączają możliwość wykonywania przez rodzica małoletniego – działającego w charakterze przedstawiciela ustawowego – praw tego małoletniego jako pokrzywdzonego w postępowaniu karnym prowadzonym przeciwko drugiemu z jego rodziców i wprowadzają obowiązek ustanowienia w tym celu kuratora, **są zgodne** z art. 47 w związku z art. 51 ust. 1, z art. 48 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 i z art. 72 ust. 1 konstytucji oraz **nie są niezgodne** z art. 45 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 i z art. 72 ust. 3 konstytucji. W pozostałym zakresie Trybunał umorzył postępowanie.

Zdanie odrębne zgłosiła sędzia TK Teresa Liszcz

Trybunał Konstytucyjny uznał, że problemem pojawiającym się na tle rozpatrywanej sprawy jest kwestia konstytucyjności reprezentacji osoby małoletniej pokrzywdzonej przestępstwem w postępowaniu karnym w świetle ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego. Trybunał uznał, że tylko wprowadzenie kuratora, jako obiektywnego reprezentanta dziecka w postępowaniu karnym, minimalizuje niebezpieczeństwo konfliktu pomiędzy interesem rodzica, chcącego reprezentować dziecko w procesie toczącym się przeciwko drugiemu z rodziców, a interesem dziecka. Stwarza też gwarancję podejmowania możliwie najbardziej obiektywnych decyzji w przedmiocie wykonywania praw małoletniego jako pokrzywdzonego. Trybunał wskazał również na zagrożenia związane z dokonywaniem – na wstępnym etapie postępowania przygotowawczego – oceny tego, czy rodzic we właściwy sposób dziecko będzie reprezentował.

Trybunał Konstytucyjny – w trybie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym – podjął postanowienie sygnalizacyjne, w którym przedstawił Sejmowi RP uwagi dotyczące niezbędności podjęcia działań ustawodawczych, zmierzających do usunięcia nieprawidłowości w postępowaniach karnych, w których osoby małoletnie, pokrzywdzone w wyniku przestępstwa rodzica lub rodziców, reprezentowane są przez kuratora ustanowionego przez sąd opiekuńczy. Trybunał Konstytucyjny uznał za konieczne wprowadzenie unormowań, które określiłyby kompetencje osób mogących pełnić funkcję kuratora procesowego dla dziecka w tego typu sprawach oraz obowiązek informowania rodzica o przebiegu sprawy.

2.2. Wokanda Trybunału Konstytucyjnego

(źródło: www.trybunal.gov.pl)

2.2.1. Uprawnienie pokrzywdzonego do wniesienia aktu oskarżenia (SK 1/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 55 ust. 1 zdanie 1 oraz art. 330 § 2 zdanie 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego z art. 32 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 Konstytucji RP, w zakresie w jakim uprawnienie do wniesienia przez pokrzywdzonego aktu oskarżenia powstaje jedynie w przypadku powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania.

2.2.2. Tymczasowe aresztowanie; wyłączenie możliwości telefonicznego porozumiewania się tymczasowo aresztowanego z obrońcą (K 54/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 217c ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny wykonawczy w zakresie, w jakim wyłącza możliwość telefonicznego porozumiewania się tymczasowo aresztowanego z obrońcą jest niezgodny z art. 42 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

2.2.3. Wykroczenia; ograniczenie praw i wolności obywateli w zakresie możliwości uzyskania informacji o popełnionym wykroczeniu (K 51/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności:

1) art. 38 ustawy z 21 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 2 Konstytucji RP w zakresie w jakim narusza on konstytucyjną zasadę ochrony zaufania obywateli do Państwa;

2) art. 38 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 42 ust. 2 oraz 3 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zakresie w jakim uniemożliwia on obywatelowi skuteczną obronę oraz stawia go przed wyborem zrzeczenia się konstytucyjnego prawa domniemania niewinności albo narażenia na postępowanie sądowe, a także w zakresie w jakim znajdujące się w nim rozwiązania są nieproporcjonalne do celów osiągniętych przez Państwo;

3) art. 38 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie w jakim różnicuje on prawo obywateli do równego traktowania przez władze publiczne w zależności od rodzaju służby państwowej dokonującej kontroli;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

2.2.4. Dochodzenie roszczeń odszkodowawczych; przedawnienie roszczenia o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie (K 32/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 555 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego z:

- art. 77 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP;
- art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.5. Określenie wymiaru kary za wykroczenia drogowe (K 30/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności Załączników Nr 1 oraz Nr 2 do ustawy z dnia 6 września 2001 r o transporcie drogowym z art. 10 w związku z art. 173 i w związku z art. 175 ust. 1 oraz w związku z art. 45 ust 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.6. Wolność słowa; ograniczenia wolności słowa (K 28/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 16 ust. 3 pkt 1, art. 16 ust. 3 pkt 2 w części zawierającej słowa "i miejsca urodzenia", art. 16 ust. 3 pkt 3, art. 16 ust. 3 pkt 4, oraz art. 16 ust. 3 pkt 6 oraz art. 16 ust. 6 ustawy z dnia 1 lipca 2005 roku o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepieniu komórek, tkanek i narządów z art. 47 oraz z art. 51 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.7. Podstawa uchylecia prawomocnego mandatu karnego (K 23/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 101 § 1 zdanie 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia w zakresie, w jakim nie przewiduje jako podstawy uchylecia prawomocnego mandatu karnego sytuacji, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją RP, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą przepisu prawnego stanowiącego podstawę ukarania za wykroczenie w postępowaniu mandatowym - z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.8. Prawo zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń; obowiązek poinformowania zatrzymanego o takim prawie (K 19/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 244 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego - w zakresie, w jakim nie przewiduje prawa zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń i obowiązku poinformowania zatrzymanego o takim prawie - z art. 42 ust. 2 i art. 42 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.9. Imprezy masowe; odpowiedzialność karna za niezastosowanie się do polecenia wydanego na podstawie regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej (K 17/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych w części zawierającej słowa: "regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej" - z art. 41 ust. 1, art. 42 ust. 1, art. 32 ust. 1, art. 87 ust. 1 i art. 2 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.10. Prawo autorskie (K 15/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 115 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.11. Obligatoryjna zamiana grzywny na zastępczą karę aresztu (K 9/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności przepisu art. 25 § 2 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń przez to, że ustanawia obligatoryjną zamianę grzywny na zastępczą karę aresztu - z art. 10 w związku z art. 173 i w związku z art. 175 ust. 1 oraz w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.12. Nielegalny pobór energii elektrycznej; dopuszczalność stosowania wobec osoby fizycznej za ten sam czyn odpowiedzialności karnej i odpowiedzialności cywilnej o charakterze sankcyjnym - opłata (P 50/13)

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie wystąpił z pytaniem czy art. 278 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny oraz art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne w zakresie w jakim dopuszczają jednocześnie stosowanie wobec tej samej osoby, za to samo zachowanie polegające na nielegalnym poborze energii elektrycznej, odpowiedzialności za przestępstwo oraz opłaty przewidzianej właśnie w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne jest zgodny z art. 2 Konstytucji RP, art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.13. Przesłanki zarządzenia przez sąd obligatoryjnie wykonania kary warunkowo zawieszanej (P 43/13)

Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie wystąpił z pytaniem: czy:

1. art. 75 § 1a Kodeksu karnego jest zgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 2 Konstytucji RP oraz art. 31 ust. 3 Konstytucji RP,

2. art. 75 § 1a Kodeksu karnego jest zgodny z art. 42 ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 42 ust. 3 Konstytucji RP i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP i art. 2 Konstytucji RP,

3. art. 75 § 1a Kodeksu karnego jest zgodny z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w związku z art. 2 Konstytucji RP i w związku z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.14. Odpowiedzialność za przestępstwo skarbowe; odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe (P 40/13)

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu wystąpił z pytaniem: czy art. 62 § 2 ustawy z dnia 10 września 1999 roku - Kodeks karny skarbowy w zakresie, w jakim dopuszcza odpowiedzialność za przestępstwo skarbowe albo wykroczenie skarbowe, pomimo uprzedniego zastosowania, na podstawie art. 108 § 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, wobec tej samej osoby, za ten sam czyn, swoistej sankcji podatkowej, polegającej na obowiązku zapłaty podatku w efekcie samego wystawienia fikcyjnej faktury wskazującej kwotę podatku, jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.15. Przeniesienie sędziego na nowe miejsce służbowe (P 35/13)

Sąd Najwyższy wystąpił z pytaniem: czy art. 75 § 3 w związku z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych jest zgodny z art. 180 ust. 2 i 5 w związku z art. 180 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 186 ust. 1 oraz w związku z art. 173 i art. 10 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.16. Skrócenie *vacatio legis* (P 29/13)

Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach wystąpił z pytaniem: czy art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 maja 2012 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z nakazem zachowania odpowiedniej *vacatio legis*, jest zgodny z art. 2 w związku z art. 88 ust. 1 i 2 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.17. Dopuszczenie zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu (P 20/13)

Sąd Okręgowy w Warszawie wystąpił z pytaniem: czy art. 22 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego jest zgodny z art. 2, art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji RP w zakresie w jakim nie dopuszcza zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.18. Wskazanie sprawcy wykroczenia drogowego (P 27/13)

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wystąpił z pytaniem: czy art 96 § 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń jest zgodny z art. 2 oraz 42 ust. 1 w zw. z art 31 ust.3 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.19. Siedziby i obszary właściwości prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych (U 10/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności o zbadanie zgodności:

1) przepisu § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 marca 2010 roku w sprawie utworzenia prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości w zakresie, w jakim:

a) ustalony w pkt 1 obszar właściwości Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku nie obejmuje obszaru właściwości Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce,

b) ustalony w pkt 6 obszar właściwości Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi nie obejmuje obszaru właściwości Prokuratury Okręgowej w Płocku,

c) w ustalonym w pkt 10 obszarze właściwości Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie pozostawiony został obszar właściwości Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce oraz Prokuratury Okręgowej w Płocku;

2) przepisu § 3 rozporządzenia wymienionego w punkcie pierwszym w zakresie, w jakim, w ustalonym:

a) w pkt 1 obszarze właściwości Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku, nie przewiduje utworzenia Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce,

b) w pkt 6 obszarze właściwości Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi, nie przewiduje utworzenia Prokuratury Okręgowej w Płocku,

c) w pkt 10 obszarze właściwości Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie:

- w lit. a - tworzy Prokuraturę Okręgową w Ostrołęce,

- w lit. b - tworzy Prokuraturę Okręgową w Płocku;

3) przepisu § 3 rozporządzenia wymienionego w punkcie pierwszym w zakresie, w jakim:

a) w ustalonym w pkt 2 lit. b obszarze właściwości Prokuratury Okręgowej w Elblągu, utworzonej w obszarze właściwości Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku, pozostawiony został obszar właściwości Prokuratury Rejonowej w Działdowie,

b) ustalony w pkt 6 obszar właściwości Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi nie obejmuje obszaru właściwości Prokuratury Rejonowej w Działdowie;

4) przepisu § 5 rozporządzenia wymienionego w punkcie pierwszym w zakresie, w jakim, w ustalonym:

a) w pkt 5 obszarze właściwości Prokuratury Okręgowej w Elblągu, tworzy - w lit. b - Prokuraturę Rejonową w Działdowie,

b) w pkt 26 obszarze właściwości Prokuratury Okręgowej w Płocku, nie przewiduje utworzenia Prokuratury Rejonowej w Działdowie

z art. 17 ust. 12 i ust. 13 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 roku o prokuraturze oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.20. Upoważnienie Ministra Sprawiedliwości do żądania od prezesa sądu apelacyjnego akt spraw sądowych (U 9/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności o zbadanie zgodności przepisu § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2012 roku w sprawie nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych w zakresie, w jakim upoważnia Ministra Sprawiedliwości do żądania od prezesa sądu apelacyjnego akt spraw sądowych - z art. 10 ust. 1, art. 173, art. 178 ust. 1, art. 47 w związku z art. 51 ust. 2 i 5 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP i z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.21. Zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich; system izolacji nieletnich (U 7/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności o zbadanie zgodności § 25 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 roku w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich oraz § 34 rozporządzenia w zakresie w jakim odsyła do odpowiedniego stosowania § 25 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia z art. 95 § 3 ustawy z dnia 26. października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich z art. 41 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP i art. 92 ust. 1 zdanie 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.22. Wysokość grzywien za wykroczenia (U 4/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie:

1) przepisów Załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2003 roku w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń:

a) Tabeli A-z art. 33 w związku z art. 34, art. 51 § 1 i § 2, art. 64 § 1, art. 65 § 1 i § 2, art. 67 § 1, art. 77, art. 78, art. 81, art. 82 § 1 - 5, art. 117, art. 140, art. 141 oraz art. 145 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń, w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w związku z art. 178, art. 179 pkt 2, art. 181, art. 183, art. 184 ust. 3, art. 187 oraz art. 188 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku - Prawo geologiczne i górnicze, w związku z art. 431 ust. 1 oraz art. 45 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w związku z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, jak również w związku z art. 96 § 1, a także z art. 95 § 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 oraz z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

b) Tabeli B - z art. 33 w związku z art. 34, art. 84, art. 85 § 1, art. 86 § 1 i § 2, art. 88, art. 90, art. 91, art. 92 § 1, art. 92a, art. 94 § 1, art. 95, art. 96 § 1 pkt 2 oraz pkt 4 i pkt 5, art. 97, art. 100 pkt 2 i pkt 4, art. 101 i

art. 102 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń oraz w związku z art. 96 § 1, a także z art. 95 § 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 oraz z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

c) Tabeli C - z art. 33 w związku z art. 34 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń w związku z art. 92 ust. 1 i ust. 2 oraz Załącznikiem Nr 1 do ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym, w związku z art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o systemie tachografów cyfrowych oraz w związku z art. 96 § 1 i § la pkt 2, a także z art. 95 § 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 oraz z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

2) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów, o którym mowa w pkt 1 - z art. 33 w związku z art. 34, art. 51 § 1 i § 2, art. 64 § 1, art. 65 § 1 i § 2, art. 67 § 1, art. 77, art. 78, art. 81, art. 82 § 1 - 5, art. 84, art. 85 § 1, art. 86 § 1 i § 2, art. 88, art. 90 art. 91, art. 92 § 1, art. 92a, art. 94 § 1, art. 95, art. 96 § 1 pkt 2 oraz pkt 4 i pkt 5,

art. 97, art. 100 pkt 2 i pkt 4, art. 101, art. 102, art. 117, art. 140, art. 141 oraz art. 145 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń, w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w związku z art. 178, art. 179 pkt 2, art. 181, art. 183, art. 184 ust. 3, art. 187 oraz art. 188 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku - Prawo geologiczne i górnicze, w związku z art. 431 ust. 1 oraz art. 45 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w związku z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, w związku z art. 92 ust. 1 i ust. 2 oraz Załącznikiem Nr 1 do ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym, w związku z art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o systemie tachografów cyfrowych oraz w związku z art. 96 § 1 i § la pkt 2, a także z art. 95 § 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 oraz z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.23. Uprawnienie inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego oraz pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (U 3/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2011 roku w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Transportu Drogowego oraz pracownikom Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego:

1) § 2 ust. 1 - z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym w związku z art. 129a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku -Prawo o ruchu drogowym, jak również z art. 95 § 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to także z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP;

2) § 2 ust. 2 - z art. 76a ust. 1 w związku z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym oraz w związku z art. 129a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowym, jak również z art. 95 § 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.24. Karalność niepublicznego znieważenia funkcjonariusza publicznego (SK 70/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 226 § 1 kodeksu karnego, w zakresie, w jakim penalizuje znieważenie funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej dokonane niepublicznie z art. 54 ust. 1, art. 61 ust. 1 oraz art. 63 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

2.2.25. Zasady wyłączenia sędziego (SK 66/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 40 § 1 pkt 7 ustawy z 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w zakresie w jakim ogranicza wyłączenie sędziego z mocy samej ustawy tylko do tych spraw, w których brał udział w wydaniu orzeczenia, które zostało uchylone, umożliwiając kilkakrotne orzekanie przez tego samego sędziego w danej sprawie w II instancji narusza art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a w szczególności wynikające z prawa do sądu, prawo do rozpatrzenia sprawy przez bezstronny sąd;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

2.2.26. Kodeks postępowania karnego; wyłączenie dopuszczalności zaskarżenia zażaleniem postanowienia wydanego na podstawie art. 56 § 2 k.p.k. (SK 65/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 56 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w zakresie, w jakim wyłącza dopuszczalność zaskarżenia zażaleniem postanowienia wydanego na podstawie art. 56 § 2 k.p.k. i odnoszącego się do oskarżyciela posiłkowego, o którym mowa w art. 54 k.p.k., z art. 78 w związku z art. 176 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

2.2.27. Obowiązek właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania; wykroczenie drogowe (SK 64/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 96 § 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń w związku z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowy w zakresie w jakim kryminalizowane (penalizowane) jest niewskazanie przez właściciela lub posiadacza pojazdu na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, także w sytuacji, gdy takie wskazanie narażałoby tę osobę na odpowiedzialność karną za inne wykroczenie drogowe, ponieważ to właściciel lub posiadacz pojazdu był kierującym pojazdem albo takie wskazanie narażałoby osobę najbliższą dla właściciela lub posiadacza pojazdu na odpowiedzialność za inne wykroczenie drogowe, ponieważ to osoba najbliższa dla właściciela lub posiadacza pojazdu byłaby kierującym pojazdem, z art. 42 ust. 2 i 3 Konstytucji RP oraz z art. 18 Konstytucji RP, w związku z art. 47 Konstytucji RP, w związku z art. 71 ust. 1 Konstytucji RP, w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, w związku z art. 2 Konstytucji RP oraz w związku z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

2.2.28. Nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego; surowsza kara zastępcza niż w orzeczeniach zapadłych pod rządami poprzedniej ustawy (SK 62/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw z art. 2 Konstytucji RP, art. 42 ust. 1 Konstytucji RP, art. 15 ust 1 zdanie drugie Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 roku i art. 7 ust 1 zdanie drugie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 roku;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.29. Przeciwdziałanie narkomanii; przepadek przedmiotu przestępstwa oraz przedmiotów i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do jego popełnienia, nawet jeżeli nie były one własnością sprawcy, niezależnie od winy osoby będącej właścicielem przedmiotu objętego przypadkiem (SK 59/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art.70 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w zakresie w jakim dopuszcza możliwość orzeczenia przypadku przedmiotu przestępstwa oraz przedmiotów i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do jego popełnienia, nawet jeżeli nie były one własnością sprawcy, niezależnie od winy osoby będącej właścicielem przedmiotu objętego przypadkiem z:

- art. 2 w związku z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP,
- art. 31 ust. 3 w związku z art. 21 i art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji RP,
- art. 32 w związku z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.30. Postępowanie karne; zasady przyznawania statusu pokrzywdzonego; składanie fałszywych zeznań (SK 58/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 49 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w związku z art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, w zakresie, w jakim pozwala na nieprzyznanie statusu pokrzywdzonego, a co za tym idzie statusu strony postępowania karnego w sprawie składania fałszywych zeznań osobie, która była stroną innego postępowania, w którym te zeznania zostały złożone i służyły za dowód z art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 w związku z art. 2 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.31. Przeciwdziałanie narkomanii; prawo do decydowania o ochronie własnego życia i zdrowia (SK 55/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności rt. 62 oraz art. 63 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zakresie w jakim dotyczy konopi art. 31 ust. 3 w związku z art. 47, art. 53, art. 68 oraz z art. 40 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.32. Wolność sumienia i wyznania (SK 54/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności rt. 196 ustawy 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny z:

1. art. 53 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 54 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim ingeruje w wolność sumienia osób niewyznających religii poprzez uniemożliwienie im swobodnego wyrażania ich poglądów odnośnie przedmiotów czci religijnej,

2. art. 54 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w związku z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim ogranicza wolność wyrażania poglądów w sposób nieproporcjonalny, znacznie wykraczający poza zakres konieczny w demokratycznym państwie prawnym, naruszając istotę tej wolności,

3. art. 25 ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim chroni osoby wierzące przed obrazą ich uczuć religijnych, a nie chroni osób, które nie wyznają religii a ich przekonania światopoglądowe oraz filozoficzne są naruszane przez inne osoby,

4. art. 42 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim nie spełnia wymogów określoności i pewności przepisów prawa karnego;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

」 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』

2.2.33. Występek o charakterze chuligańskim (SK 47/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 115 § 21 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny z art. 31 ust. 3 w związku z art. 41 ust. 1 oraz art. 2 i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP:

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

」 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』

2.2.34. Nieprzyznanie statusu pokrzywdzonego, w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k., podmiotowi, którego dotyczy dokument poświadczający nieprawdę, wystawiony przez osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu (SK 27/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności przepisu art. 271 § 1 oraz art. 273 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, w zakresie, w jakim nie przyznają statusu pokrzywdzonego, w rozumieniu art. 49 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego, podmiotowi którego dotyczy dokument poświadczający nieprawdę, wystawiony przez osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu - w szczególności dla którego dokument ma znaczenie prawne, którego sytuację prawną dokument opisuje lub determinuje, z:

- 1) art. 2 Konstytucji RP,
- 2) art. 45 ust. 1 Konstytucji RP,
- 3) art. 77 ust. 2 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

」 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』

2.2.35. Postępowanie przygotowawcze; wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia lub umorzeniu dochodzenia bez konieczności sporządzania uzasadnienia (SK 25/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności przepisu art. 325e § 1 zdanie drugie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w zakresie w jakim umożliwia organom postępowania przygotowawczego wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia lub umorzeniu dochodzenia, bez konieczności sporządzania uzasadnienia - z:

- przepisem art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji RP, gwarantującymi prawo do sprawiedliwego rozpoznania sprawy, podczas gdy wydanie orzeczenia zamykającego drogę do merytorycznego rozpoznania sprawy bez sporządzenia uzasadnienia utrudnia kontrolę instancyjną i złożenie skutecznego środka odwoławczego,

przepisem art. 2 Konstytucji RP gwarantującym nakaz urzeczywistnienia zasad sprawiedliwości społecznej, podczas gdy doszło do pozbawienia skarżącego możliwości merytorycznego skontrolowania niekorzystnej dla niego decyzji,

- przepisem art. 78 w związku z art. 2 Konstytucji RP, gwarantującym dwuinstancyjność postępowań, podczas gdy brak uzasadnienia decyzji organu I instancji de facto uniemożliwia merytoryczną kontrolę zaskarżanego orzeczenia, i obecne regulacje procesowe dają tylko iluzoryczną możliwość wniesienia skutecznego odwołania, nie gwarantując w sposób należyty zasady dwuinstancyjności,

- przepisem art. 32 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP gwarantującym równe traktowanie obywateli przez władze publiczne, podczas gdy zgodnie z art. 325e § 1a kpk wyróżniony podmiot ma możliwość domagania się sporządzenia uzasadnienia, zaś zwykły obywatel takiej możliwości nie ma, przez co dochodzi do dyskryminacji;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」

2.2.36. Uprawnienia pokrzywdzonego w procesie karnym; pokrzywdzony - oskarżyciel posiłkowy (SK 22/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności:

- art. 53 w zw. z art. 54 § 1, art. 299 § 1 i art. 459 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w brzmieniu obowiązującym, w zakresie, w którym pozbawia pokrzywdzonego prawa strony co do możliwości wniesienia zażalenia na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego od momentu wniesienia aktu oskarżenia do upływu terminu określonego w art. 54 § 1 Kpk, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 2 i 7 Konstytucji RP,

- przepisy art. 117 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w brzmieniu obowiązującym, w zakresie w którym pozwalając na umorzenie postępowania przed rozpoczęciem przewodu sądowego wyłączają obowiązek sądu zawiadomienia pokrzywdzonego o czasie i miejscu posiedzenia, wyznaczonego w celu umorzenia postępowania, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 2 i 7 Konstytucji RP,

- przepisy art. 117 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w brzmieniu obowiązującym, w zakresie w którym pozwalając na umorzenie postępowania rozpoczęciem przewodu sądowego pozwalają sądowi na nieprzeprowadzenie tej czynności sądu nieprzeprowadzania tej czynności, jeżeli pokrzywdzony nie stawił się na wyznaczone posiedzenie, a brak dowodu, że został o niej powiadomiony, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 2 i 7 Konstytucji RP,

- przepisy art. 339 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w brzmieniu obowiązującym, w zakresie w którym pozwalając na umorzenie postępowania przed rozpoczęciem przewodu sądowego wyłączają prawo pokrzywdzonego do wzięcia udziału w tym posiedzeniu jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 2 i 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

- przepisy art. 100 § 2 stawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w brzmieniu obowiązującym, w zakresie w którym pozwalając na umorzenie postępowania przed rozpoczęciem przewodu sądowego wyłączają obowiązek sądu o zawiadomieniu pokrzywdzonego o zapadłym na posiedzeniu postanowieniu jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 2 i 7 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」 」

2.2.37. Postępowanie z protokołami przesłuchań i innymi dokumentami lub przedmiotami, na które rozciąga się obowiązek zachowania w tajemnicy informacji niejawnych albo zachowania tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji (SK 21/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 156 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego oraz § 6 ust. 1, ust. 3 i ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 lutego 2012 roku w sprawie sposobu postępowania z protokołami przesłuchań i innymi dokumentami lub przedmiotami, na które rozciąga się obowiązek zachowania w tajemnicy informacji niejawnych albo zachowania tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji z art. 2, art. 45 ust. 1, art. 42 ust. 2 oraz art. 32 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.38. Dozór policyjny (SK 13/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 275 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego z art. 2, art. 41 ust. 1 oraz art. 52 ust. 1 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.39. Zaskarżenie orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy (K 34/12)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 426 § ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w brzmieniu nadanym przez art. 1 ustawy z dnia 20 stycznia 2011 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego - w zakresie w jakim nie daje podstaw do zaskarżenia orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy - z art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 oraz w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.40. Prawo przewozowe; penalizacja zachowania podróżnego, który w czasie kontroli biletów nie pozostał w miejscu przeprowadzenia kontroli do czasu przybycia Policji lub innych organów porządkowych (K 16/12)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności przepisu art. 87b ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku - Prawo przewozowe w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 16 grudnia 2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym przez to, że:

- odnosi się do każdego kontrolowanego podróżnego, a nie tylko podróżnego, który w czasie kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu, mimo braku odpowiedniego dokumentu przewozu, odmawia zapłaty należności i okazania dokumentu, umożliwiającego stwierdzenie jego tożsamości,

- nakazuje, pod groźbą kary, podróżnemu pozostanie w miejscu przeprowadzania kontroli albo w innym miejscu wskazanym przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego albo osobę przez niego upoważnioną do czasu przybycia funkcjonariusza Policji lub innych organów porządkowych, niezależnie od tego, czy podróżny swoim działaniem zmierza bezpośrednio do uniemożliwienia zatrzymania go przez funkcjonariusza Policji lub innych uprawnionych służb porządkowych,

z art. 31 ust. 3 w związku z art. 41 ust. 1 Konstytucji RP

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

2.2.41. Kontrola operacyjna (K 15/12 – połączona z K 28/12)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności:

- 1) art. 19 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji,
- 2) art. 9e ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 12 października 1990 roku o Straży Granicznej,
- 3) art. 36c ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 214 ze zmianami),
- 4) art. 31 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- 5) art. 31 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego w zakresie, w jakim odnosi się do zwrotu: "a także innych ustawach i umowach międzynarodowych",
- 6) art. 31 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy, o której mowa w pkt 5, w zakresie, w jakim odnosi się do zwrotu: "oraz innych [przestępstw] niż wymienione w lit. a - f, godzących w bezpieczeństwo potencjału obronnego państwa, SZ RP oraz jednostek organizacyjnych MON, a także państw, które zapewniają wzajemność",
- 7) art. 31 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w pkt 5

- z art. 2, art. 47, art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 roku;

o zbadanie zgodności:

- 1) art. 20c ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji w związku z art. 212 § 1 i § 2, art. 216 § 1 i § 2, art. 217 § 1, art. 221, art. 278 § 1 - 3 i § 5, art. 284 § 1 - 3, art. 288 § 1 i § 2 oraz art. 290 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, z art. 45, art. 46 ust. 1, art. 49 i art. 49a ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku - Prawo prasowe, z art. 34 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o wyrobach budowlanych, art. 33 ustawy z dnia 25 lutego 2011 roku o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, art. 77 pkt 2, 2a i 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i w związku z art. 52 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 13 października 1995 roku - Prawo łowieckie - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 roku;
- 2) art. 10b ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 roku o Straży Granicznej w związku z art. 212 § 1 i § 2, art. 216 § 1 i § 2, art. 217 § 1, art. 221, art. 278 § 1 - 3 i § 5, art. 284 § 1 - 3, art. 288 § 1 i § 2 oraz art. 290 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, z art. 45, art. 46 ust. 1, art. 49 i art. 49a ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku - Prawo prasowe, z art. 34 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o wyrobach budowlanych, art. 33 ustawy z dnia 25 lutego 2011 roku o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, art. 77 pkt 2, 2a i 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i w związku z art. 52 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 13 października 1995 roku - Prawo łowieckie - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;
- 3) art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych w związku z art. 212 § 1 i § 2, art. 216 § 1 i § 2, art. 217 § 1, art. 221, art. 278 § 1 - 3 i § 5, art. 284 § 1 - 3, art. 288 § 1 i § 2 oraz art. 290 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, z art. 60 § 2 i § 3, art. 61 § 1, art. 62 § 1, § 3 i § 4, art. 80 § 1 i § 2, art. 93 § 2 i § 3, art. 95 § 1, art. 108 § 2 oraz art. 109 ustawy z dnia 10 września 1999 roku - Kodeks karny skarbowy, z art. 45, art. 46 ust. 1, art. 49 i art. 49a ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku - Prawo prasowe, z art. 34 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o wyrobach budowlanych, art. 33 ustawy z dnia 25 lutego 2011 roku o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, art. 77 pkt 2, 2a i 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i w związku z art. 52 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 13 październi-

ka 1995 roku - Prawo łowieckie - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

4) art. 36b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o kontroli skarbowej w związku z art. 60 § 2 i § 3, art. 61 § 1, art. 62 § 1, § 3 i § 4, art. 80 § 1 i § 2, art. 93 § 2 i § 3, art. 95 § 1, art. 108 § 2 oraz art. 109 ustawy z dnia 10 września 1999 roku - Kodeks karny skarbowy - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

5) art. 36b ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o kontroli skarbowej, w związku z art. 85 § 4, art. 86 § 4, art. 87 § 4, art. 88 § 3, art. 89 § 3, art. 90 § 3, art. 91 § 4, art. 92 § 3, art. 94 § 3, art. 95 § 2 i art. 96 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 roku - Kodeks karny skarbowy oraz w związku z art. 100 ust. 1 i art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 19 marca 2004 roku - Prawo celne - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

art. 28 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 maja 2002 roku o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu - w zakresie, w jakim odnosi się do zwrotu "i innych przestępstw godzących w bezpieczeństwo państwa" - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

art. 28 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b oraz c, jak również pkt 5 ustawy, o której mowa w pkt 6 - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

art. 32 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709 ze zmianami) - w zakresie, w jakim odnosi się do zwrotu: "a także innych ustawach i umowach międzynarodowych" - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

art. 32 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy, o której mowa w pkt 8 - w zakresie, w jakim odnosi się do zwrotu: "oraz innych [przestępstw - w:] niż wymienione w lit. a - f, godzących w bezpieczeństwo potencjału obronnego państwa, SZ RP oraz jednostek organizacyjnych MON, a także państw, które zapewniają wzajemność" - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

art. 32 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w pkt 8 - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

11) art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym w związku z art. 4, art. 12 ust. 3-6, art. 13 oraz art. 15 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

12) art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym w związku z art. 8 ust. 1 i 3 oraz art. 10 ust. 1, 2, 5 i 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 1996 roku o wykonywaniu mandatu posła i senatora, z art. 87 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych, z art. 38 ustawy z dnia 23 listopada 2002 roku o Sądzie Najwyższym, z art. 49a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 roku o prokuraturze, z art. 24h ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, z art. 25c ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym oraz w związku z art. 27c ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

13) art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym w związku z art. 1 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 1990 roku o zwrocie korzyści uzyskanych niesłusznie kosztem Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

14) art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym w związku z art. 200 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku - Prawo zamówień publicznych, z art. 46 ust. 1, art. 75 ust. 1 - 4 i art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej oraz w związku z art. 3 ust. 1, art. 20a ust. 1 -3, art. 31 a, art. 36 ust. 1, art. 39 ust. 1 i

art. 69e ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

15) art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 6 i pkt 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

16) art. 75 d ust. 1 w związku z ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej w związku z art. 108 § 2 i art. 109 ustawy z dnia 10 września 1999 roku -Kodeks karny skarbowy - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.42. Brak regulacji trybu składania wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności sędziów za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego; brak ustawowo określonych przesłanek wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności (P 31/12)

Sąd Okręgowy w Gliwicach wystąpił z pytaniem: czy art. 80 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie niezawierającym regulacji trybu składania wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności sędziów za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego i ustawowo określonych przesłanek wyrażenia zgody na pociągnięcie do tejże odpowiedzialności, oraz art. 19 i art. 21 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów w zakresie, w jakim do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności karnej nie nakazują stosowania odpowiednio przepisu art. 80 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych w postępowaniu lustracyjnym - są zgodne z art. 2, art. 7 i art. 181 Konstytucji RP.

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.43. Wolność słowa; wolność badań naukowych; nieprecyzyjność zwrotów „nawołuje do nienawiści” oraz „inny totalitarny ustrój państwa” (SK 65/12)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 256 Kodeksu karnego z:

1) art. 42 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim operuje nieprecyzyjnymi zwrotami "nawołuje do nienawiści" oraz "inny totalitarny ustrój państwa";

2) art. 54 ust. 1 i art. 73 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 2 Konstytucji RP, ponieważ operowanie przez ustawodawcę określeniami „nawołuje do nienawiści” oraz „inny totalitarny ustrój państwa” nie daje gwarancji jasnego i precyzyjnego określenia zakresu tego przepisu, stwarzając niebezpieczeństwo dla wolności słowa oraz wolności badań naukowych;

.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.44. Postępowanie karne; pozbawienie strony realnego prawa do obrony i skutecznego środka odwoławczego (SK 54/12)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 446 § 1 i 2 w związku z art. 96 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego z art. 2, art. 32 ust. 1 w związku z art. 42 ust. 2 zd. 1., art. 45 ust. 1, art. 47, art. 52 ust. 2 i art. 64 ust. 2 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.45. Karalność bezskutecznego podżegania do pomocnictwa w popełnieniu czynu zabronionego (SK 35/12)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 13 § 1 i art. 18 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3 i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP.

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.46. Określenie katalogu zbieranych danych o jednostce za pomocą środków technicznych w działaniach operacyjnych; zasady niszczenia pozyskanych danych (K 23/11 – połączona z K 34/11 i K 21/12)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności:

1. art. 19 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
 2. art. 9e ust. 7 pkt 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej;
 3. art. 36c ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej;
 4. art. 31 ust. 7 pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych;
 5. art. 27 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu;
 6. art. 17 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym;
 7. art. 31 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego
- z art. 2 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

o zbadanie zgodności:

1) art. 20c ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, art. 10b ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, art. 36b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego z art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,

2) art. 36b ust. 5 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, art. 28 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, art. 18 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, art. 32 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego w zakresie w jakim, przepisy te zezwalając na pozyskiwanie danych, o których mowa w art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne nie przewidują zniszczenia tych spośród pozyskanych danych, które nie zawierają informacji mających znaczenie dla prowadzonego postępowania z art. 51 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

o zbadanie zgodności:

- 1) art. 75d ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej z art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

2) art. 75d ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1 z art. 51 ust. 4 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.47. Prawo do korzystania z pomocy obrońcy na etapie czynności wyjaśniających; postępowanie w sprawach o wykroczenia (art. 4 k.p.s.w.) (K 19/11 – połączona z P 22/11)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – w zakresie, w jakim przepis ten pomija prawo do korzystania z obrońcy na etapie prowadzenia czynności wyjaśniających przez osoby, co do których istnieją uzasadnione podstawy do sporządzenia przeciwko nim wniosku o ukaranie – z art. 2 i art. 42 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 6 ust. 3 lit. c Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i podstawowych Wolności.

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.48. Dopuszczalność prowadzenia postępowania o przestępstwo wypełniające także znamiona wykroczenia, po tym, gdy postępowanie o wykroczenie zostało prawomocnie zakończone (P 25/11; połączona z P 34/11)

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wystąpił z pytaniem: czy art. 17 § 1 pkt 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego w zakresie w jakim pomija to, że nie wszczyna się postępowania karnego, a wszczęte umarza, gdy postępowanie o wykroczenie co do tego samego czynu tej samej osoby, zostało wcześniej prawomocnie zakończone, jest zgodny z art. 2 Konstytucji RP, art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, art. 14 ust. 7 Międzynarodowego paktu Praw Obywatelskich i Politycznych?

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.49. Zasady udzielania świadczeń zdrowotnych skazanym odbywającym karę pozbawienia wolności (K 22/10)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 115 § 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy z art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

3. Zmiany w prawie

(opr. dr Anna Błachnio-Parzych, członek Biura Studiów i Analiz SN)

Zmiany wchodzące w życie w styczniu i lutym 2014 r.

- **W dniu 27 stycznia 2014 r. – Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy – kodeks postępowania karnego (Dz.U. 2013.849)**

Ustawa wprowadziła zmiany w Kodeksie karnym polegające na uchyleniu art. 205 dotyczącego ścigania przestępstw seksualnych. Natomiast zmiany wprowadzone w Kodeksie postępowania karnego polegały m.in. na wprowadzeniu nowego brzmienia art. 12 § 3 dotyczącego cofnięcia wniosku o ściganie oraz art. 185a dotyczącego przesłuchania małoletniego.

Pełny tekst: <http://dziennikustaw.gov.pl/DU/2013/849/1>

- **W dniu 17 stycznia 2014 r. – Ustawa z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2013.1567)**

W art. 138c Kodeksu wykroczeń nadano nowe brzmienie § 1a, dotyczącemu odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązku oceny zdolności kredytowej podczas zawierania z konsumentem umowy o kredyt konsumencki.

Pełny tekst: <http://dziennikustaw.gov.pl/DU/2013/1567/1>

- **W dniu 2 stycznia 2014 r. – Ustawa z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2013.1165)**

Ustawa wprowadziła zmiany m.in. do ustawy o ustroju sądów powszechnych, w której nowe brzmienie nadane zostało art. 16 § 1, który dotyczy podziału sądów okręgowych na wydziały.

Ustawa wprowadziła również obszerną nowelę do ustawy prawo o postępowaniu w sprawach nieletnich. Zmiany dotyczą m.in. prawa do obrony nieletniego, zakresu zastosowania Kodeksu postępowania karnego, opiniowania o stanie zdrowia psychicznego nieletniego, przebiegu postępowania.

Pełny tekst: <http://dziennikustaw.gov.pl/DU/2013/1165/1>

- **W dniu 1 stycznia 2014 r. – Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz.U. 2013.829)**

Ustawa wprowadziła zmiany m.in. do Kodeksu wykroczeń polegające na zmianie art. 60¹ § 4 pkt 1, dodaniu pkt 1a oraz zmianie art. 138d. Zmiany dotyczą działalności polegającej na odpłatnym wykonywaniu zadań przewodnika górskiego bez uprawnień, prowadzenia szkolenia dla przewodników górskich bez wymaganego wpisu do rejestru organizatorów szkolenia oraz wykroczenia polegającego na wprowadzeniu w błąd co do posiadania uprawnień przewodnika górskiego.

Pełny tekst: <http://dziennikustaw.gov.pl/DU/2013/829/1>

5. Informacja międzynarodowa

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

5.1. Rada Europy

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

5.1.1. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

6. Przegląd książek i czasopism

(opr. dr Anna Błachnio-Parzych, członek Biura Studiów i Analiz SN)

6.1. Przegląd książek

- T. Szymanowski, J. Migdał, Prawo karne wykonawcze i polityka penitencjarna, Warszawa 2014
- R. Broniecka, Uzasadnienie wyroku w polskim postępowaniu karnym, Warszawa 2014;
- Szczególne dziedziny prawa karnego. Prawo karne wojskowe, skarbowe i pozakodeksowe Tom 11, pod red. M. Bojarskiego, Warszawa 2014;
- K. Banasik, Przedawnienie w prawie karnym w systemie kontynentalnym i anglosaskim, Warszawa 2014;
- K.T. Boratyńska, A. Górski, A. Sakowicz, A. Ważny, Kodeks postępowania karnego Komentarz, Warszawa 2014;
- O.M. Piaskowska, Znaczenie rozstrzygnięć administracyjnych w procesie karnym, Warszawa 2014;
- K. Tkaczyk-Rymanowska, Podstawy prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń, Warszawa 2014;
- Z. Karpiński, Apelacja karna w przykładach. Zaskarżanie na korzyść i niekorzyść, Warszawa;

6.2. Przegląd czasopism

Europejski Przegląd Sądowy 2014 nr 1

- P. Hofmański, Gwarancje art. 5 i art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w znowelizowanym polskim procesie karnym
- L.K. Paprzycki, Samodzielność jurysdykcyjna sądu karnego (wybrana problematyka europejska)
- M. Szwarc, Wpływ orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości na prawo karne UE;

Orzecznictwo Sądów Polskich 2013 nr 12

- M. Zbrojewska, Glosa do postanowienia SN z dnia 5 kwietnia 2013 r., III KK 327/12,
- M. Klejnowska, Glosa do wyroku SN z dnia 15 stycznia 2013 r., II KK 6/13,
- P. Gensikowski, Glosa do wyroku SN z dnia 3 lipca 2012 r., IV KK 100/12;

Prokuratura i Prawo 2014 nr 1

- R. Kmiecik, O przyczynach i skutkach kasacji Prokuratora Generalnego z powodu braku skargi uprawnionego oskarżyciela
- D. Kaczmarek, Przesłuchanie małoletniego pokrzywdzonego w świetle nowelizacji kodeksu postępowania karnego,
- R. Olszewski, Role prokuratora w postępowaniu karnym,
- K. Witkowska, Tłumacz w postępowaniu karnym,
- M. Siwicki, Pojęcie prasy i przestępstwa prasowego,
- W. Wassermann, Zakaz kumulacji ról pokrzywdzonego i oskarżonego w postępowaniu karnym,
- M. Derlatka, Posłuszeństwo normom prawnym,
- W. Jasiński, Uwagi o trybie ścigania przestępstwa zgwałcenia
- T. Razowski, Zgłoszenie się (ujęcie) sprawcy, wobec którego prowadzono postępowanie w stosunku do nieobecnych
- J. Duży, Kompetencja sądu karnego do ustalenia kwoty uszczuplonego podatku,
- B. Stefańska, Przedawnienie w hiszpańskim prawie karnym,
- P. Rogoziński, Glosa do uchwały SN z dnia 29 października 2012 r., I KZP 15/12
- J. Kulesza, Glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 stycznia 2013 r., II AKa 273/12;

Przegląd Legislacyjny 2013 nr 4

- E. Kruk, Problematyka niesłusznego oskarżenia w aspekcie odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa;

Przegląd Sądowy 2014 nr 1

- D. Orkiszewska, O rzekomej „prawomocności” postanowień w przedmiocie środków zapobiegawczych;

Przegląd Sejmowy 2013 nr 5

- M. Sławiński, Pojęcie tzw. przepisów o charakterze represyjnym – uwagi na tle dotychczasowego orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego;